

Memòria tècnica de gestió

Anualitat 2020

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu

parc natural
del prat de
cabanes-
torreblanca

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ

2. INTRODUCCIÓ

- 2.1. Mapa general dels Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana
- 2.2. Descripció del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca
- 2.3. Normativa
- 2.4. Municipis del Parc Natural
- 2.5. Figures de protecció
- 2.6. Organigrama dels Serveis Centrals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural
- 2.7. Personal del Parc Natural
- 2.8. Composició de la Junta Rectora

3. OBJECTIUS

4. PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

- 4.1. Pla de vigilància d'incendis forestals
- 4.2. Dades d'incendis al Parc Natural
- 4.3. Pla bàsic d'actuacions del nou Pla de Prevenció

5. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

- 5.1. Conservació de flora
- 5.2. Conservació de fauna
- 5.3. Conservació d'hàbitats
- 5.4. Conservació dels recursos hídrics
- 5.5. Conservació i manteniment d'infraestructures i equipaments del Parc Natural
- 5.6. Anàlisi dels resultats i conclusions generals

6. SEGUIMENT D'ACTIVITATS

- 6.1. Extracció de torba
- 6.2. Aprofitament cinegètic
- 6.3. Activitat agrícola

7. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA

- 7.1. Programa de Comunicació i Divulgació
- 7.2. Programa d'Educació Ambiental
- 7.3. Planificació i Gestió de l'Ús públic
- 7.4. Anàlisi dels resultats i conclusions generals

8. DIRECCIÓ I TRAMITACIÓ ADMINISTRATIVA

- 8.1. Reunions
- 8.2. Informes

9. RESUM ECONÒMIC

10. PLA DE GESTIÓ, AVALUACIÓ 2020 I PROPOSTES PER AL 2021

- 10.1. Avaluació de les propostes de gestió per a l'any 2020
- 10.2. Propostes de gestió per a l'any 2021

ANNEXOS

- Annex I. Memòria de les Brigades de Biodiversitat 2020
- Annex II. Cens d'aus aquàtiques hivernants
- Annex III. Cens d'aus aquàtiques nidificants
- Annex IV. Campanyes de comunicació i divulgació

1. PRESENTACIÓ

La present memòria, relativa a les activitats realitzades al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca durant l'any 2020, s'elabora en compliment de l'article 40 del *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat*, pel qual s'aprova el *Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*.

Aquesta memòria constitueix l'informe de la gestió realitzada al Parc Natural durant l'any 2020 i inclou un capítol econòmic-financer, amb indicació d'inversions i despeses de funcionament, així mateix s'ha afegit un apartat de propostes de gestió per al 2021.

Per a la seua elaboració s'ha comptat amb els informes elaborats pels tècnics i guies del Parc Natural i els realitzats per les Brigades de Biodiversitat i les de Prevenció d'Incendis quan han actuat a l'àmbit del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

L'any 2020 ha sigut un any diferent. Amb la pandèmia produïda pel Covid-19 moltes de les activitats que es realitzen habitualment al Parc Natural, sobretot aquelles que es fan amb visitants, van ser suspeses o van haver d'adaptar-se a les noves condicions. Tot i això, el personal del Parc va treballar de valent per assolir els objectius anuals. Durant el confinament domiciliari, es va avançar en la feina d'oficina i, com les escoles ja no podien vindre a visitar el Parc Natural, es va crear "Una finestra al Prat": un quadernet amb anècdotes sobre flora i fauna del Prat, activitats i manualitats per entretenir els més menuts. Una vegada acabat el confinament domiciliari, es va anar recuperant la normalitat de la majoria de tasques que fan la brigada, els educadors i la direcció del Parc Natural.

2. INTRODUCCIÓ

2.1. Mapa general dels Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana

Figura 1. Mapa d'ubicació del Espais Protegits de la Comunitat Valenciana.

2.2. Descripció del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca

El Prat constitueix una zona humida litoral dotada d'una important riquesa ambiental en el que a flora i fauna es refereix. És la principal zona humida de la província de Castelló, alhora que un dels hàbitats humits menys alterats de la Comunitat Valenciana, i en ella podem trobar gran diversitat d'ambients que es complementen i ofereixen a l'àrea protegida recursos ambientals d'incalculable valor.

L'àrea protegida amb la figura de Parc Natural comprèn aproximadament unes nou-centes hectàrees repartides entre els termes municipals de Cabanes i Torreblanca.

Es tracta d'una zona humida separada de la mar per una restinga de còdols. Constitueix un exemple singular de zona humida en avançat estat de rebliment natural, que alberga una vegetació summament diversa en funció dels distints ambients existents. En la zona costanera creix una vegetació característica de dunes mòbils junt amb la comunitat de rosella cornuda i anhelí marí del codolar. Cap a l'interior d'aquest i en contacte amb ell, apareix una depressió on es desenvolupa una vegetació hidròfila i halòfit, aquesta última en àrees de major salinitat i sòls llim argilencs (saladars), amb comunitats halòfites molt ben desenvolupades, adaptades a entollades hivernals i a dessecació i afloraments salins estivals, i en les àrees menys salines praderies i jonqueres. En les tolles generades per l'extracció de torba apareix vegetació hidròfila de canyís i boga.

Quant a l'aspecte faunístic destaca la presència d'un elevat nombre d'espècies de gran valor, la ictiofauna mostra una bona representació de tàxons endèmics com el samaruc i el fartet. Així mateix destaca la presència de la tortuga europea i quant a les aus, algunes de les espècies que es donen cita en aquesta zona són excepcionalment importants: com a nidificants tenim la xitxarra mostatxada, el sivert, l'arpellot de marjal, l'arpellot cendrós i la carregada. Sent les colònies de carregada les més importants de la Comunitat Valenciana, així com la d'arpella de marjal. A més, aquesta zona humida és també important com a punt d'escala en les migracions de les aus aquàtiques.

Ha sigut reconeguda la seua repercussió en l'àmbit internacional per mitjà de la inclusió en el Catàleg *RAMSAR de Zones Humides d'Importància Internacional*, a més del seu reconeixement estatal i autonòmic amb figures com la de *Lloc d'Importància Comunitària (LIC)*, *Xarxa Natura 2000*, *Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA)* i la seua inclusió en el *Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana* (DOCV 4336/16.09.2002), el Prat constitueix un important valor afegit al patrimoni natural de la nostra Comunitat.

2.3. Normativa

- *Decret 188/88, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca, modificat posteriorment pel Decret 264/94, de 20 de desembre, del Consell de la Generalitat.*

- *Decret 4/03, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, en compliment del que disposen els articles 32 a 41 de la Llei 11/94 de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.*
- *Correcció d'errors del Decret 4/03, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca (DOGV número 4435 de data 07/02/03) que reproduïx l'annex II, Pla d'Ordenació omés per error en el Decret 4/03.*
- *Ordre de 4 de febrer de 2003, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 14 microrreserves vegetals a la província de Castelló.*
- *Resolució d'1 de juny de 2006, del Conseller de Territori i Habitatge, per la qual s'aprova el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.*

A més de la normativa específica del Parc Natural, dins de la zona protegida és d'aplicació tota la normativa de caràcter sectorial que no queda desenvolupada en la legislació pròpia del Parc.

2.4. Municipis del Parc Natural

El Parc Natural està situat a la província de Castelló, a la comarca de la Plana Alta. Ocupa part de la franja costanera dels termes municipals de Cabanes i Torreblanca.

El total d'hectàrees d'ambdós municipis, les hectàrees que cada un d'ells té incloses dins del Parc Natural, el percentatge del municipi amb la protecció de Parc Natural, el percentatge del total del Parc per municipi i el nombre d'habitants en el 2020 és el que apareix reflectit en la Taula 1.

Taula 1: Distribució del territori i la població al Parc Natural. Font: INE i elaboració pròpia.

Municipi	Superfície (ha)	Superfície dins del Parc Natural (ha)	% del total del municipi en el Parc Natural	% del total del Parc per municipi	Habitants en 2020		
					Dones	Homes	Total
Cabanes	13.150	574,30	4,36	66,29	1.471	1.507	2.978
Torreblanca	2.890	292	10,10	33,70	2.739	2.835	5.574

La distribució de la propietat del sòl en ambdós termes municipals es detalla en la Taula 2.

Taula 2: Distribució de la propietat del sòl al Parc Natural. Font: Elaboració pròpia.

Propietat	Cabanes		Torreblanca	
	Extensió (ha)	% sobre el total	Extensió (ha)	% sobre el total
Municipal	442,40	77	110,50	38
Privada	83	14	164,80	57
Estatal	48,90	9	16,70	5

2.5. Figures de protecció

- **Parc Natural**

Decret 188/88, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca, que estableix per al mateix un règim especial de protecció.

Decret 264/94, de 20 de desembre, del Govern Valencià, de modificació del Decret 188/88, de 12 de desembre, de declaració del Paratge Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, de modificació de límits.

Llei 11/94, de 27 de desembre de la Generalitat Valenciana d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, l'objecte del qual és establir el règim aplicable als Espais Naturals Protegits a la Comunitat Valenciana i per la que es reclassifica a Parc Natural el Prat de Cabanes-Torreblanca, anteriorment declarat Paratge Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

- **Zona humida d'Importància Internacional – Catàleg RAMSAR**

La Convenció sobre les Zones Humides d'Importància Internacional o Convenció de Ramsar (Convenció sobre Zones Humides d'Importància com a Hàbitat per a les Aus Aquàtiques), és un tractat intergovernamental que serveix de marc per a l'acció nacional i la cooperació internacional en pro de la conservació i l'ús racional de les zones humides i els seus recursos.

El Prat de Cabanes-Torreblanca s'inclou com a Zona Humida d'especial importància en l'acord de RAMSAR per decisió del Consell de ministres del 28 de juliol de 1989, a proposta del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

• Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA)

Les Zones d'Especial Protecció per a les Aus són espais designats pels Estats Membres d'acord amb les disposicions de la Directiva relativa a la conservació de les aus silvestres, *Directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979*.

Aquesta directiva té per objecte protegir, gestionar i regular totes les espècies d'aus que viuen normalment en estat silvestre al territori europeu dels Estats Membres, inclosos els ous de les citades aus, els seus nius i els seus hàbitats; i reglamentar l'explotació d'aquestes espècies.

Durant l'any 2009 va ser ampliada la Zona ZEPA del Parc Natural segons els següents Acords:

- *Acord de 5 de juny de 2009 del Consell d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana.*
- *Acord de 27 de novembre de 2009 del Consell de correcció d'errors dels annexos I i II de l'Acord de 5 de juny de 2009 del Consell d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana.*

• Lloc d'Importància Comunitària (LIC)

El Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca està inclòs en la Llista de Llocs d'Importància Internacional (LIC) de la Comunitat Valenciana, aprovada per l'*Acord de 10 de juny de 2001, del Consell de la Generalitat*, en virtut de la *Directiva 92/43/CEE, del Consell, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres*.

Els LICs van ser definits i delimitats, segons estableix la Directiva Europea, basant-se en la presència en aquests llocs dels hàbitats i espècies considerats prioritaris en la mateixa i que representen una mostra significativa de la destacada riquesa natural del territori valencià.

• Microrreserves de Flora

La Microrreserva de Flora és una figura de protecció establida pel *Decret 218/1994, de 17 d'octubre, del Govern Valencià*, destinada a la conservació d'espècies silvestres de flora.

Es tracta de zones de menys de 20 hectàrees d'extensió que són declarades mitjançant una Ordre de la Conselleria a proposta pròpia o dels propietaris dels terrenys, a fi d'afavorir la conservació de les espècies botàniques rares, endèmiques i amenaçades, o les unitats de vegetació que la contenen.

En virtut d'allò que s'ha establert per l'*Orde de 4 de febrer de 2003, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 14 microrreserves vegetals a la província de Castelló*, el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca compta amb dos microrreserves: la de la "Platja del Quarter Vell" i la de "Torre de La Sal".

- **Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana**

El Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana va ser aprovat per *Acord de 10 de setembre de 2002 del Govern Valencià* (DOGV núm. 4.336 de data 16.09.2002), en compliment del que disposa l'article 15 de la *Llei 11/94 d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana*.

El Catàleg no és un instrument d'ordenació, sinó que constitueix un registre administratiu a partir del qual, identificant i delimitant clarament l'objecte a preservar, les diferents Administracions en l'àmbit de les seues competències, han de desenvolupar les seues actuacions a fi de salvaguardar els valors localitzats en cada zona.

2.6. Organigrama dels Serveis Centrals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Tal com disposa la *Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana* així com els documents normatius propis del Parc (*Decret 188/1988, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca* i *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*), l'administració i gestió del Parc Natural del Prat correspon a la Conselleria amb competències mediambientals, la qual destinarà els mitjans necessaris, humans i econòmics, per al correcte exercici de les funcions que li són atribuïdes, sense perjudici de la intervenció d'altres entitats o organismes que col·laboren en la gestió.

En l'actualitat les competències en matèria de medi ambient li corresponen a la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica*.

L'organigrama de la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica* es pot consultar en l'adreça electrònica següent:

<http://www.gvaoberta.gva.es/es/organigrama-x-legislatura?articleId=168327851>

2.7. Personal del Parc Natural

Per al desenvolupament de les labors de gestió i conservació del Parc Natural, la Conselleria ha comptat, durant la present anualitat, amb els següents equips de treball:

L'*Equip de Gestió* del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, constituït per la Directora Conservadora, com a responsable de la gestió del Parc Natural, amb funcions d'assessorament, coordinació, promoció i tramitació administrativa; l'*Equip Tècnic de Gestió i Conservació* integrat per tres persones amb funcions de conservació, comunicació i educació ambiental; i la *Brigada de Conservació i Manteniment* composta per quatre persones: tres peons i un capatàs, amb funcions de conservació i manteniment de l'espai protegit.

2.8. Composició de la Junta Rectora

La Junta Rectora del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca és l'òrgan col·legiat consultiu, col·laborador i assessor de la gestió, que canalitza la participació en la mateixa de les administracions i dels interessos socials i econòmics implicats en la gestió del Parc.

La naturalesa i funcions de la Junta Rectora estan establides amb caràcter general en els articles 48 i 50 de la *Llei 11/1994, de 27 de desembre de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals protegits de la Comunitat Valenciana* i específicament en l'article 2 del *Decret 264/1994, de 20 de desembre del Consell de la Generalitat, de modificació del Decret 188/1988, de 12 de desembre, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca*.

Formaran part de la Junta Rectora, segons estableix el mencionat *Decret 264/1994*, així com el *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, d'aprovació del PORN i PRUG* del Parc Natural, els membres següents:

- El/La president/a de la Junta Rectora
- El/La Director/a Conservador/a del Parc Natural, que actuarà com a secretari/a
- Un representant de l'Ajuntament de Cabanes
- Un representant de l'Ajuntament de Torreblanca
- Un representant de la Conselleria de Medi Ambient
- Un representant de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia
- Un representant de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació
- Un representant de les universitats de la Comunitat Valenciana
- Un representant de la Secretària d'Estat d'Aigües i Costes del Ministeri de Medi Ambient
- Un representant de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer
- Un representant de les associacions vinculades a la conservació i defensa de la natura
- Un representant dels agricultors propietaris dels predis existents al Parc Natural
- Un representant de les associacions de caçadors vinculades a l'àrea

3. OBJECTIUS

Els objectius de gestió del Parc Natural venen definits pel *Decret 188/1988, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca*, modificat pel *Decret 264/1994, de 20 de desembre*, i són bàsicament els següents:

- Conservar en la seua integritat els ecosistemes naturals, avaluant amb especial atenció els possibles impactes ambientals produïts per actuacions ambientals exteriors al mateix. Respecte d'això es considerarà un objectiu prioritari la conservació de la qualitat del medi aquàtic, per mitjà de la vigilància dels abocaments o modificacions de les aportacions hídriques que puguen afectar el mateix.
- Compaginar les activitats i usos tradicionals del sòl, entre les que se cita l'extracció de la torba, l'agricultura, la ramaderia i la caça, actualment existents amb els objectius de protecció.
- Donar a conèixer als visitants, escolars i veïns de la zona, els valors ambientals i els beneficis que el Parc Natural suposa per a la societat, així com desenvolupar tasques d'educació ambiental.

Així mateix, en la gestió del Parc Natural es persegueixen els següents objectius:

- Conservar els hàbitats prioritaris o aquells que alberguen espècies d'especial interès, com són les torberes amb *Cladium mariscus* i les dunes litorals amb *Juniperus oxycedrus* subsp. *macrocarpa*.
- Establir mecanismes adequats per a la prevenció i extinció d'incendis.
- Promoure la participació pública quant a la gestió del Parc Natural.
- Conscienciar la població local sobre els valors naturals i històrics del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca i en general de la importància que tenen els espais naturals protegits.
- Promoure un turisme sostenible a l'espai natural donant a conèixer les rutes a peu i en bicicleta pel Parc així com les recomanacions de visita.
- Promoure i recolzar la investigació científica sobre els aspectes relacionats amb el Parc Natural a fi de facilitar la gestió de l'espai, aprofundir en el coneixement dels seus valors i les seues problemàtiques i aportar possibles solucions.
- Desenvolupar projectes o actuacions de conservació d'espècies d'interès (samaruc i fartet, arpellet cendrós i arpella de marjal), principalment d'aquelles que van motivar la protecció del Prat de Cabanes-Torreblanca com a Parc Natural i Lloc d'Interès Comunitari.
- Realitzar campanyes de comunicació i divulgació de qüestions mediambientals importants per a millorar la conservació del Parc Natural.

- Participar en els projectes que la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica* du a terme als Parcs Naturals.
- Promoure activitats lúdiques, culturals i interpretatives al voltant del patrimoni natural i històric.
- Recolzar noves iniciatives locals, continuar participant en les fires i celebracions dels municipis integrants del Parc Natural.
- Desenvolupar el programa d'educació ambiental per a escolars com a instrument de conscienciació i divulgació dels valors naturals i històrics del Parc Natural.
- Contribuir a la formació d'una consciència ambiental del visitant del Parc.

4. PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

El Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca va ser aprovat per *Resolució d'1 de juny de 2006, del Conseller de Territori i Habitatge*. L'esmentat Pla queda integrat en el Pla de Prevenció corresponent a la comarca de la Plana Alta, dins de la seua demarcació Centre.

El Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural adapta les directrius generals de prevenció d'incendis forestals a les característiques específiques del Prat de Cabanes-Torreblanca, sent una premissa fonamental fer compatible la necessària protecció i defensa davant dels incendis amb la conservació i preservació dels valors ambientals del Parc.

D'una banda es realitzen labors dirigides a la prevenció de l'inici del foc, les quals consisteixen bàsicament en la vigilància de l'espai protegit i el seu àmbit d'influència.

D'altra banda es realitzen actuacions consistents en la creació d'infraestructures que faciliten l'extinció de possibles incendis i la seua propagació amb la consegüent reducció de l'àrea afectada per l'incendi una vegada s'ha declarat.

Actualment ja s'ha aprovat la revisió del Pla de Prevenció d'incendis, (per resolució de 30 d'octubre de 2020, de la consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, per la qual s'aprova la revisió del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca). En l'apartat 4.3 es detallen les característiques d'aquesta revisió.

La superfície d'actuació que abasta el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Prat de Cabanes-Torreblanca, correspon a la superfície protegida del Parc Natural, així com a la zona d'amortiment d'impactes.

4.1. Pla de vigilància d'incendis forestals

Un dels aspectes més importants en el control dels incendis forestals és l'existència d'un sistema que permeta localitzar-los abans que tinguen ocasió d'estendre's. Les Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals amb base en terra i els Observatoris Forestals fixos de vigilància són aquells que detecten els incendis en la seua primera fase, determinant la seua localització espacial i vigilant el seu desenvolupament en el temps.

Es compta amb diversos mitjans que intervenen en la vigilància i detecció d'incendis forestals en l'àmbit del Parc Natural. La coordinació d'aquests mitjans es du a terme des de distints àmbits, depenent de la zona afectada i de l'organisme competent.

En aquest Pla s'estableixen els protocols d'actuació dels diferents mitjans, entre els quals es troben: Personal Tècnic, Agents Mediambientals, Unitats de Prevenció, Observatoris Forestals i Voluntariat de Prevenció d'Incendis, als que cal afegir la col·laboració d'altres serveis com: Brigades Rurals d'Emergència, Policia Nacional, Policia Autònoma i Guàrdia Civil.

4.1.1. Mitjans de vigilància mòbil

Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals

Unitat de Prevenció Ordinària: formada per un operari i dotada d'un vehicle tot terreny. En l'àmbit del Parc treballen la C 205 i la C 206 d'Alcalà.

Unitats Polivalents: formades per un operari i, de vegades, acompanyades d'entre 2 i 3 voluntaris. Igual que la Unitat anterior, també està dotada de vehicle tot terreny. És la Unitat C 603 de Castelló.

Unitat Motoritzada: formada per les Unitats C 702/712 de Castelló.

Unitats Comarcals: formada per les Unitats C 802 i C 812 de la Vall d'Alba.

Aquestes Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals no són específiques del Parc Natural sinó que també realitzen les seues funcions en altres terrenys forestals pròxims a la zona humida.

Agents Mediambientals

El Parc Natural està inclòs dins de la demarcació territorial de la comarca de la Plana Alta. Els agents mediambientals destinats en aquesta demarcació són els encarregats de vetlar pel compliment de la legislació i la conservació dels recursos del Prat.

Altres

Hi ha altres membres, dependents de diferents organismes, que també presten els seus serveis en l'àmbit del Parc Natural i són: Brigades Rurals, Guàrdia Civil, Policia Nacional i Policia Autònoma, que s'incorporen a la prevenció en funció de les competències de l'òrgan al qual representen.

4.1.2. Mitjans de vigilància fixos

Observatoris Forestals

Els Observatoris Forestals estan situats en zones elevades de màxima visibilitat. Les seues principals labors són servir d'enllaç en la Xarxa de Comunicació de les emergències, a més de la detecció de l'inici de l'incendi.

Els Observatoris Forestals que vigilen i comprenen l'àmbit del Parc Natural i la seua àrea d'influència són: l'*Alt del Colomer*, ubicat dins de l'àrea protegida del Parc Natural del Desert de les Palmes; l'*Ametler*, al terme municipal d'Alcalà de Xivert i inclòs en el Parc Natural de la Serra d'Irta; i *Subarra*, al terme municipal de Benlloc. Tant l'*Alt del Colomer* com l'*Ametler* donen cobertura de vigilància durant tot l'any mentre que *Subarra* només treballa en temporada estival.

Central de Prevenció d'Incendis Forestals de Castelló

Centre des d'on es coordina tot el dispositiu de Prevenció d'Incendis Forestals, ubicat al Polígon Industrial El Mijares c) Comerç, 7 d'Almassora. Aquest edifici també és la seu de la Secció de Sanitat Vegetal de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

4.2. Dades d'incendis al Parc Natural

Durant l'any 2020 no s'ha produït cap incendi dins de l'àrea protegida, ni tampoc a l'àrea d'esmoreïment d'impactes del Parc Natural.

4.3. Pla bàsic d'actuacions del nou Pla de Prevenció.

4.3.1. Pla per a la prevenció de causes.

- Activitats de formació i divulgació dirigides a conscienciar i difondre el coneixement dels aspectes relacionats amb la prevenció d'incendis, remarcant les normes i recomanacions que cal observar en les activitats més habituals.
- Modificació de les pràctiques de risc, mitjançant la revisió dels plans locals de cremes i el foment de l'ús d'alternatives diferents del foc per l'eliminació de restes agrícoles.
- Instal·lació de cartells informatius amb normes d'ús i comportament front l'incendi.
- Elaboració dels Plans Locals de Prevenció d'incendis forestals.
- Millora continua de les tasques de vigilància i instal·lació de càmeres de vigilància permanent.

4.3.2. Pla d'infraestructures

En l'àmbit del Parc Natural la xarxa d'infraestructures destinades a la prevenció i extinció d'incendis, està constituïda per l'existència de discontinuïtats entre la massa vegetal, com a llacunes, séquies i camins, que poden servir com a element de ruptura de la continuïtat de la

massa vegetal, que siga capaç de detenir un incendi si aquesta discontinuïtat presenta l'amplària suficient.

El Pla de maneig de la vegetació consisteix en la creació d'àrees desprotegides de vegetació. Com poden ser els *lluents* (infraestructures dissenyades des de Conselleria i executades bé pel personal propi del Parc, bé per les associacions de caçadors), i la creació d'àrees tallafocs al costat dels principals canals.

També es contempla l'adequació de la xarxa viària, amb actuacions destinades a la seua millora i manteniment. La Brigada de Conservació i Manteniment del Parc ha realitzat els treballs d'adequació i manteniment de sendes, camins i àrees recreatives amb objectius de protecció i prevenció d'incendis forestals.

Per a la creació d'àrees desprotegides de vegetació també s'ha tingut en compte el foment de les activitats agro-ramaderes, que inclou tant el cultiu de les parcel·les agrícoles com l'ús ramader de determinades zones del prat compatibles amb la conservació de l'espai protegit.

4.3.3. Coordinació amb els Serveis de Prevenció i Extinció d'Incendis Forestals

El Programa d'Actuacions Prioritàries del Pla de Prevenció d'Incendis del Parc Natural proposa l'establiment d'una reunió de caràcter anual en què es tracten específicament temes relacionats amb la prevenció i l'extinció d'incendis i a la que hauran d'assistir els tècnics corresponents dels mitjans d'extinció i dels mitjans de prevenció, així com els gestors del Parc Natural.

L'objectiu de la reunió és la posada en comú per arreplegar propostes dels diferents sectors i l'adopció de mesures per a les possibles solucions i propostes de millora.

5. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

5.1. Conservació de la flora

A fi de preservar la diversitat genètica del patrimoni natural i garantir la conservació de les espècies de flora silvestre i formacions vegetals, en especial les autòctones, es realitzen diverses actuacions, dutes a terme fonamentalment per les Brigades de Biodiversitat, i que estan centrades en les dues microrreserves de flora presents al Parc Natural (*Taula 3*).

Taula 3. Microrreserves de Flora presents al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

Microrreserva	Superfície (Has)	Terme municipal
Platja del Quarter Vell	5,57	Cabanes
Torre de la Sal	2,19	Cabanes

També s'han dut a terme actuacions de control d'espècies de flora aquàtica amenaçada com és el cas del *Ceratophyllum submersum* i la producció de plantes aquàtiques autòctones. Actuacions dut a terme pels tècnics del Centre d'Investigació d'espècies dulciaquícules del Palmar.

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- Protegir i conservar les espècies de flora rara, endèmica o amenaçada que es troben al Parc Natural.
- Mantenir en bon estat les dues microrreserves declarades dins de l'àrea protegida.
- Censar la flora aquàtica autòctona i amenaçada.
- Eliminar les espècies exòtiques invasores que s'observen en l'àmbit del Parc Natural.

Les **ACTUACIONS** que s'han dut a terme per aconseguir els objectius han estat les següents:

- Manteniment de la senyalització de les dues microrreserves declarades al Parc Natural que ha consistit en la substitució i/o reposició de piquetes i cartells en mal estat. En total s'han reposat 2 piquetes i s'ha col·locat un adhesiu amb el nom de les microrreserves en dos cartells, un en cada microrreserva.
- S'ha realitzat la neteja de les dues microrreserves per mitjà de l'eliminació del fem acumulat en elles. En 2020 s'han eliminat 1,1 m³ de fem que es trobava en les dues microrreserves.
- L'any 2020 no s'ha fet cap tasca d'eliminació d'espècies exòtiques invasores.

- Així mateix s'han fet labors de desbrossament perimetral de 280 m² de *Phragmites australis* en la parcel·la on creix *Odontites kaliformis*, espècie catalogada com En Perill d'Extinció en el Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçada, per a facilitar l'accés a les zones on creix amb l'objectiu de realitzar el cens anual
- Producció de flora aquàtica amenaçada en les instal·lacions del Centre d'Investigació d'espècies dulciaqüícoles del Palmar, per a la seua posterior plantació en el Parc Natural dins del projecte Life Paludícola. A la Taula 4 es mostren les espècies i la quantitat d'exemplars subministrats.

Taula 4. Flora aquàtica aportada pel Centre d'Investigació d'Espècies Dulciaqüícoles del Palmar durant 2020 per al Prat de Cabanes-Torreblanca.

Espècie	Nº plantes
<i>Cladium mariscus</i>	50
<i>Erianthus ravennae</i>	72
<i>Iris pseudacorus</i>	168
<i>Juncus acutus</i>	72
<i>Lythrum salicaria</i>	66
<i>Scirpus tabernaemontani</i>	40
TOTAL	468

Des del Parc Natural s'està impulsant la creació d'una nova microrreserva per a preservar l'espècie *Odontites kaliformis*, amb la col·laboració de l'ajuntament de Cabanes, ja que els terrenys on es troba la zona a preservar són de propietat municipal.

En l'Annex I s'adjunta la memòria de les Brigades de Biodiversitat de l'any 2020.

5.2. Conservació de la fauna

Per a millorar els aspectes ecològics i biològics de les espècies de fauna que viuen i/o utilitzen el Parc Natural es realitzen diferents estudis i treballs de camp que són executats tant pel personal propi de l'espai, com per Brigades de Biodiversitat que fan treballs més específics, relacionats fonamentalment amb la fauna aquàtica.

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- Protegir i conservar les poblacions d'espècies de fauna existents en el Parc que resulten d'interés per la seua singularitat, representativitat, fragilitat o estat de conservació.
- Promoure i donar suport a la investigació científica per a millorar el coneixement, conservació i maneig de les citades espècies.

- Desenvolupar projectes o actuacions de conservació sobre aquelles espècies que van propiciar la protecció del Prat de Cabanes-Torreblanca com a Parc Natural i Lloc d'Interés Comunitari.

5.2.1. Conservació de l'avifauna

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen per a la conservació de l'avifauna són els de:

- Conèixer els diferents tipus d'aus que nien al Parc Natural.
- Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que nien al Parc Natural.
- Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que passen l'hivern a l'espai protegit.
- Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que utilitzen el Parc Natural com dormidor.
- Realitzar el seguiment de les aus migratòries que utilitzen el Parc Natural en determinades èpoques de l'any.
- Ubicar i mantenir en bon estat els posadors de les aus que habiten al Parc Natural.

Per a la consecució dels objectius s'han realitzat una sèrie d'actuacions que són les que a continuació es descriuen:

A) Seguiments ornitològics

El seguiment de l'avifauna requereix la realització de diferents censos d'aus. Aquests censos tracten de comptabilitzar, per mitjà de diferents tècniques, el nombre d'aus que aprofiten el Parc Natural per a la seua supervivència.

Les dades obtingudes a través dels censos ajuden a fer una valoració de l'estat del Parc Natural i a detectar els possibles efectes adversos de les actuacions que en ell es desenvolupen.

Per a la realització dels censos s'utilitzen diferents tècniques en funció de l'espècie i del seu ecosistema associat. Aquests censos es realitzen per mitjà de la coordinació de l'Equip Tècnic del Parc Natural i de la guarderia d'Agents Mediambientals.

A continuació es descriuen els censos d'avifauna realitzats al Parc Natural durant el 2020:

- **Cens d'Aus Aquàtiques Hivernants**

Seguint les directrius de la Conselleria, els censos es realitzen una vegada a l'any i en les dates acordades a fi de no coincidir en observacions i evitar alterar els resultats. En 2020 el cens es va realitzar entre els dies 10 i 19 de gener. En aquesta anualitat, es va observar un increment respecte a 2019 d'espècies com el cabussonet, el cabrellot, l'esplugabous, l'agró blanc, el coll-vert, el sivert, l'arrellot de marjal, el gall de canyar o la bequeruda. En canvi, d'altres com la corba marina, la garseta blanca, l'agró blau, el sarset o la fredeluga han reduït els seus nombres respecte a la temporada anterior.

Els resultats del cens apareixen en l'Annex II.

- **Cens d'Aus Aquàtiques Nidificants**

De forma sistemàtica i en coordinació amb el Servei de Biodiversitat, durant l'època de nidificació (que comprén els mesos de març a agost) es realitza el seguiment d'avifauna que requereix un major esforç al llarg de l'any, ja que pretén estimar el nombre de parelles nidificant de les espècies amb major importància ecològica dins del Parc Natural.

Durant el cens d'aus aquàtiques nidificants també localitzem la ubicació dels nius d'algunes de les espècies censades, anellant-se les cries d'aquelles amb especial seguiment dins de l'espai protegit i estudiant-se l'èxit reproductor de les parelles. És el cas de l'arpella de marjal (*Circus aeruginosus*) i arpellot cendrosa (*Circus pygargus*).

En 2020, a més, es van localitzar nius de camallonga (*Himantopus himantopus*), carregada (*Glareola pratincola*), corriolet (*Charadrius dubius*), corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) i mongeta (*Sternula albifrons*). També es van detectar grups familiars i territoris localitzats de cabussonet (*Tachybaptus ruficollis*), cabrellot (*Podiceps cristatus*), ascle (*Anas strepera*), coll-vert (*Anas platyrhynchos*), sivert (*Netta rufina*), rascló (*Rallus aquaticus*), polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), gall de canyar (*Porphyrio porphyrio*), fotja (*Fulica atra*) i gavinet argentat mediterrani (*Larus michahellis*). Els resultats de l'esmentat cens s'arreglegen en l'Annex III.

- **Censos mensuals**

Es tracta d'un cens absolut de les aus aquàtiques que es troben al Parc Natural en un moment determinat i es realitza amb periodicitat mensual.

Aquest seguiment permet, per mitjà de la realització d'itineraris, la prospecció de gran part del Parc Natural. Amb els itineraris s'obtenen índexs d'abundància i de varietat d'espècies que permeten determinar les tendències poblacionals de les aus presents en aquest moment a la zona humida, encara que es desconega amb exactitud la magnitud de les poblacions estudiades.

- **Cens en dormidor**

Per mitjà dels censos en dormidor es compta de forma directa el nombre d'aus (en el nostre cas fonamentalment agrons i corbs marins), que acudeixen cap al capvespre als dormidors localitzats dins del Parc Natural.

- **Cens amb reclam**

Per realitzar el recompte de certes espècies, principalment de la família dels ràl·lids, s'utilitza el mètode de reproducció de cants o cens amb reclam. El sistema consisteix en una gravació de 3 minuts de cants d'individus de l'espècie seguits d'altres 3 de silenci, en els que s'efectuen les escoltes i es conten els exemplars que responen a l'incentiu del cant.

Per mitjà d'aquest cens s'obté informació de les parelles territorials i dels seus hàbitats preferits. Amb aquest mètode no s'obtenen dades de nidificació ni del nombre total

d'exemplars existents al Parc Natural, però ens dona una aproximació molt fiable de les parelles residents.

B) Anellament científic d'aus

L'anellament científic d'aus es realitza a fi de conèixer els desplaçaments de les aus, principalment els relacionats amb la migració. No obstant això, l'activitat pot ser útil en estudis d'un altre tipus com els que tracten d'obtenir dades sobre paràmetres reproductors, dinàmica de poblacions, selecció i ús de l'hàbitat, etc.

Al Parc Natural es realitzen dos tipus d'anellaments: el marcatge amb mètodes de captura (xarxes japoneses), realitzat pel *Grup Au d'Ornitologia*, i l'anellament dels dos rapaços més representatius del Parc, l'arpellot de marjal (*Circus aeruginosus*) i l'arpella cendrosa (*Circus pygargus*), treball que du a terme l'Equip Tècnic del Parc Natural juntament amb els Agents Mediambientals. D'aquestes espècies es van detectar a 2020: 8 i 1 niu respectivament. En aquests niu es van marcar amb anelles 15 pollets d'arpellot de marjal i 3 d'arpella cendrosa.

C) Ubicació i manteniment de posadores

El personal del Parc estudia la millor ubicació, i col·loca posadores per a l'avifauna. Sobre aquestes posadores es realitzen treballs de manteniment per part de la Brigada de Conservació i Manteniment i llavors de seguiment de les dades obtingudes en ells per part de l'Equip Tècnic del Parc Natural.

La informació arreplegada en els posaders es fa mitjançant observacions, egagròpiles, excrements i plomes que s'arrepleguen als voltants.

D) Projecte Life Paludícola (LIFE 16/NAT/ES/00018)

Aquest projecte europeu anomenat «Restauración del hábitat para la migración primaveral y otoñal del carricerín cejudo (*Acrocephalus paludicola*) en la península ibérica» té com a objectiu principal l'estudi d'aquesta espècie en diversos aiguamolls de la Comunitat Valenciana, entre els quals s'inclou el Prat de Cabanes-Torreblanca, i altres de la comunitat autònoma de Castilla la Mancha.

El projecte és gestionat per la Fundació Global Nature, té una durada de tres anys (2018-2020), i el suport de l'ajuntament de Torreblanca i de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, que aposta per l'elaboració de l'esborrany de «Estrategia Nacional para la conservación del carricerín cejudo (*Acrocephalus paludicola*)», que es farà dins del marc d'aquest projecte europeu.

Les actuacions que s'han dut a terme dins del projecte a l'àmbit del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca han sigut les següents:

- Durant l'any 2020 l'estació d'anellament va romandre inactiva degut a la pandèmia ocasionada per la COVID-19.
- Tractament de la vegetació per a millorar l'hàbitat de l'espècie, que va consistir en la sega, mitjançant una màquina amfíbia, d'un total de 5,7 hectàrees, amb una extracció de 96 tones de pes sec i un volum de 602 m².
- Plantacions d'arbres de ribera en la vora del camí que va des del càmping fins a l'encreuament amb el camí del Tubo, i la plantació d'espècies aquàtiques en les llacunes properes a l'Espai Natura, que van ser subministrades pel Centre d'Investigació d'espècies dulciaqüícoles del Palmar.

5.2.2. Conservació d'espècies de fauna singulars

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen per a la conservació d'espècies de fauna singulars són els de:

- Mantenir en bon estat les poblacions de peixos d'espècies endèmiques i en perill d'extinció que habiten al Parc Natural.
- Conèixer la distribució i grandària de les poblacions de peixos d'espècies endèmiques que habiten al Parc Natural.
- Conèixer la distribució de les poblacions de tortuga d'aigua europea i el nombre d'individus de la seua espècie.
- Avaluar l'estat de les poblacions de tortuga d'aigua europea.
- Conèixer les espècies d'odonats presents al Parc Natural, la seua distribució i l'àrea d'influència.
- Conèixer la presència d'exemplars de llúdria al Parc Natural.

Per a la consecució dels objectius s'han realitzat les actuacions següents:

A) Seguiment i reforços poblacionals de fartet (*Aphanius iberus*), samaruc (*Valencia hispanica*) i altres espècies endèmiques.

Durant la present anualitat l'Equip Tècnic del Parc Natural ha continuat amb les labors de seguiment, cria i translocació d'aquestes dues espècies de ciprinodòntids endèmiques de la zona protegida i catalogades *En Perill d'Extinció*.

Les actuacions dutes a terme estan emmarcades dins dels respectius Plans de Recuperació del fartet i del samaruc a la Comunitat Valenciana i contribueixen al manteniment de la població d'ambdues espècies així com a la lluita biològica contra les poblacions de mosquits del Parc Natural.

Les prospeccions realitzades durant 2020 per l'equip de fauna, han donat molt bons resultats, així tenim que a la desembocadura de la séquia Mangraners s'han trobat 1 femella i 1 juvenil de samaruc, 15 femelles i 10 mascles de fartet, 2 exemplars de *Gasterosteus aculeatus*, 1 exemplar d'*Atherina boyeri*, més de 100 exemplars de *Gambusia holbrooki*, més de 50 exemplars de *Palaemon zariquieyi*, més de 50 exemplars de mugílids, 7 exemplars d'anguiles (*Anguilla anguilla*).

En la desembocadura de la séquia En Polo s'ha trobat 1 mascle de fartet, 10 exemplars de *Gambusia holbrooki*, més de 50 mugílids i 3 exemplars cranc blau (*Callinectes sapidus*).

Pel que fa al peix anomenat espinós (*Gasterosteus aculeatus*), tenim molt bones notícies, ja que després de més d'una dècada treballant amb l'espècie, hem pogut constatar la seva reproducció en el medi natural. En 2020 s'ha reforçat la població amb noves reintroduccions. Així tenim que al juliol s'ha fet la solta de 1800 exemplars a la séquia Mangraners. A l'octubre es van soltar 800 exemplars en la desembocadura de la séquia En Polo i 800 més en la desembocadura de la séquia Mangraners.

Encara que fins i tot és prompte per a parlar de la presència d'una població estable d'espinós al Prat, seria l'única de la Comunitat Valenciana, però és segur que anem per bon camí i esperem que les noves prospeccions ens confirmen aquesta estupenda notícia.

B) Seguiment de les poblacions de tortuga d'aigua europea (*Emys orbicularis*)

Al llarg de 2020 s'ha continuat amb el seguiment de les poblacions de tortuga d'aigua europea en la zona humida. Al Centre d'Interpretació del Parc Natural també es continuen arreplegant exemplars tant de tortuga d'aigua europea com de tortugues exòtiques que són portades per visitants i veïns del Parc Natural.

Les tortugues exòtiques arreplegades són retirades per la Brigada de Biodiversitat i amb elles se segueix el protocol establert per al control d'espècies exòtiques en la Comunitat Valenciana.

Durant l'any 2020, les tasques que portava a terme el voluntariat es van haver de cancel·lar per la seguretat dels participants. Per eixe motiu no es va capturar cap tortuga d'estany, i només es van agafar 60 tortugues exòtiques.

C) Estudi dels odonats presents al Parc Natural

Des de l'any 2010 s'arreplega informació de les distintes espècies d'odonats (libèl·lules) presents al Parc Natural. S'ha pogut constatar que de les 65 espècies que es poden trobar a la Comunitat Valenciana, 22 d'elles estan representades en el Prat de Cabanes-Torreblanca.

Els estudis realitzats ens permeten conèixer les espècies presents al Parc i la seva distribució. La informació obtinguda dels mapes de distribució de les espècies ens ajuda a conèixer la seua evolució en el temps. Durant aquesta anualitat 2020 s'ha continuat amb la presa de dades i estudi de les poblacions de libèl·lules presents a l'espai protegit.

D) Programa de seguiment de la llúdria al Parc Natural

Des que el passat mes de gener de 2019 l'equip de fauna del Parc Natural va trobar els primers indicis (excrements) de la presència de llúdria (*Lutra lutra*) a la Gola del Trenc, molts han estat els esforços fets fins aconseguir comprovar la presència del mamífer a la zona humida. Durant els darrers mesos s'han examinat minuciosament els canals del Parc Natural i aquelles zones més pròximes a les masses d'aigües lliures presents en la zona humida, on s'han trobat nombrosos rastres de llúdria (marques odoríferes, excrements i algunes petjades), i s'han instal·lat càmeres de fototrampeig que van permetre filmar la presència de grups familiars en diferents localitats del Parc Natural.

Hem continuat amb el programa de seguiment de les poblacions de llúdria que té com a objectius principals determinar l'estatus i l'estructura poblacional de la llúdria al Parc Natural i realitzar activitats d'educació ambientals i de difusió de les dades obtingudes.

Durant els dos anys d'estudi, des de 2019 fins a finals de 2020, s'ha detectat presència de llúdria en 14 de les 21 quadrícules d'1x1 km corresponents al Parc Natural. S'han detectat un mínim de 2 grups familiars (adults amb cries), i s'ha estimat la presència de 3 territoris diferents.

5.3. Conservació d'hàbitats

La *Directiva 92/43/CE*, *Directiva 92/43/CEE* del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, i la seva ampliació mitjançant la *Directiva 97/62/CE*, estableixen les bases per a la conservació de totes aquelles espècies i hàbitats que es consideren interessants des del punt de vista de la conservació.

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- Protegir i conservar els hàbitats i les espècies que els conformen.
- Restaurar i minimitzar els impactes ocasionats per l'activitat humana.
- Realitzar el seguiment de les diferents actuacions que es desenvolupen en els hàbitats prioritars del Parc Natural.
- Millorar la varietat d'espècies i afavorir la prevenció d'incendis forestals.

5.3.1. Corriol camanegre

El corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) és una espècie característica de platges, arenals costaners, saladars i llacunes, que sol nidificar en zones humides i platges arenoses de la Comunitat Valenciana, amb preferència per zones amb poca cobertura vegetal i amb

restes dipositats per la mar. La principal amenaça per a aquesta espècie prové de la pèrdua d'hàbitat i dels intensos usos recreatius en costa i platges, circumstància que perjudica la seva reproducció.

El Parc Natural del Prat és una zona humida que alberga diverses espècies d'aus entre les quals es troba el corriol camanegre, catalogada com *Vulnerable* en el Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçada. En els darrers anys, i per a aquesta espècie, s'ha constatat la disminució de parelles en el litoral valencià. El corriol camanegre necessita espais lleugerament elevats, amb poca vegetació i allunyats de molèsties per poder reproduir-se amb èxit. No obstant, al Prat no s'ha notat aquesta disminució de les poblacions, que es mantenen estables des de fa temps.

Durant l'any 2020, la brigada de Red Natura 2000 ha continuat amb el manteniment del desbrossament de parcel·les amb l'objectiu de realitzar un maneig de l'hàbitat favorable per a la instal·lació de parelles de corriol camanegre, segons es mostra en la taula 5.

Taula 5. Actuacions de desbrossament en l'hàbitat del corriol camanegre a 2020.

Zona	Espècie dominant	Superfície esbrossada
Torrenostra (Torreblanca)	<i>Phragmites australis</i>	1.150 m ²
	Col·locació de 32 estaqués i 195 m de sogà	
	Retirada de 0,4 m ³ de residus sòlids	
Platja Quarter Vell (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus</i> sp.	4.890 m ²
Antic camp de tir (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus</i> sp.	830 m ²

Una altra zona en que al corriol camanegre li agrada nidificar és la que es troba davant del centre d'interpretació de Torre la Sal, en les dunes properes a la costa. Ací tenim el problema de l'afluència de visitants que passegen, moltes vegades amb el seu gos.

En totes les zones es posen cartells informatius d'anar amb compte i de no passar dins de les zones marcades amb cordes que senyalitzen els llocs de nidificació.

En la zona de Torrenostra s'han continuat fent actuacions per dissuadir de l'entrada al Parc Natural per aquesta zona amb vehicles, a l'espera de la instal·lació definitiva d'una tanca que realitzarà el Departament Provincial de Costes.

5.3.2. Solta d'anguiles

La determinació de la Unió Europea de considerar que l'anguila en el seu estat de conservació actual requereix l'adopció de mesures per a recuperar les seues poblacions, s'ha concretat en el Reglament (CE) número 1100/2007, del Consell de la Comissió Europea, de 18 de setembre de 2007, pel que s'estableixen mesures per a la recuperació de l'anguila europea i que és d'obligat compliment en tots els seus elements i d'aplicació directa en cada estat membre.

Aquest document insta i defineix les condicions mínimes a contemplar en la redacció del Pla de Gestió de l'Anguila, que per a la Comunitat Valenciana, va ser aprovat per la Comissió Europea l'1 d'octubre 2010. Posteriorment es va aprovar el DECRET 35/2013, de 22 de febrer, del Consell, pel qual es regula l'aprofitament sostenible de l'anguila europea (*Anguilla anguilla*), així com la recuperació de les poblacions i del seu hàbitat en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

La repoblació d'anguiles en una zona directa d'explotació comercial, com a tal no és viable donat l'espècie de la qual es tracta, si és convenient la solta d'anguiles dins de Parcs Naturals o zones on no es realitza activitat pesquera.

Al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, es fa la solta d'anguiles als llocs més adequats quant a hàbitat i accessibilitat. Són els que es troben als canals propers a la desembocadura de la marjal a la mar. L'any 2020 s'han fet dues repoblacions: al mes de juny s'han soltat un total de 5,15 kg d'anguiles, d'una mida aproximada de 15 cm, i al mes de desembre 99,12 kg d'anguiles d'una mida entre 25 cm.

5.3.3. Creació i manteniment de lluent

La creació de zones en què existeix una somera coberta d'aigua constitueix una mesura eficaç per conservar les espècies de fauna que s'aprofiten d'aigües superficials per a la seua alimentació i reproducció.

Algunes espècies com el *Porphyrio porphyrio*, l'*Himantopus himantopus* i altres limícoles, han vist augmentada les seues poblacions al Parc gràcies a aquestes actuacions que es realitzen en el Prat de Cabanes-Torreblanca tant per la Brigada de Conservació i Manteniment com per les associacions de caçadors mitjançant convenis de col·laboració amb la Conselleria i els ajuntaments.

Aquestes zones lliures de vegetació, ubicades de forma estratègica, també constitueixen un sistema eficaç per a la prevenció d'incendis forestals.

Durant els mesos d'agost, setembre i novembre de 2020 es van realitzar diverses actuacions de manteniment i creació de lluent seguint les indicacions i autoritzacions de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental.

Des del Parc Natural es va presentar en reunió de la Junta Rectora, la proposta d'ubicació dels lluent, tenint en compte tant la millora de l'ecosistema com el Pla de Prevenció d'incendis forestals del Parc Natural, amb la intenció d'elaborar una resolució de la Direcció General que autoritze l'activitat als llocs establerts.

5.4. Conservació dels recursos hídrics

L'aigua és l'element fonamental de l'ecosistema de la zona humida. De la seua disponibilitat i qualitat depenen tots els processos que tenen lloc en la zona protegida. És per aquesta raó que el control i conservació dels recursos hídrics de l'espai juga un paper primordial en la gestió del Parc Natural.

Els **OBJECTIUS** plantejats són els de:

- Vigilar i regular el nivell freàtic de la zona humida.
- Realitzar el seguiment i control de la qualitat les aigües del Parc Natural.

5.4.1. Regulació del nivell d'aigua

La regulació del nivell d'aigua de la zona humida es realitza en dos punts clau del Parc Natural: la *Gola del Trenc* (zona nord del Parc Natural) i els voltants de la desembocadura del *Canal del Centre* a l'alçada del centre d'interpretació (zona sud del Parc Natural).

Aquesta regulació es du a terme per mitjà del maneig de les comportes instal·lades en els enclavaments assenyalats i tenint en consideració les necessitats biològiques de la zona humida en cada època de l'any. El control de les comportes es realitza pel personal del Parc Natural i pels Agents Mediambientals.

Durant l'any 2020, la comporta de la zona sud, la del canal del Centre, feta de taulons de fusta sobre una estructura metàl·lica, va aparèixer trencada. Posteriorment, es va determinar que el responsable d'eixa acció va ser un agricultor que considerà que el nivell d'aigua era massa alt per als seus conreus. L'Ajuntament de Cabanes se va encarregar de ficar uns nous taulons de fusta que va pagar la Conselleria.

Per tal de conèixer l'evolució del nivell de l'aigua al Prat s'utilitzen uns mesuradors distribuïts per séquies, llacunes i canals del Parc Natural. Al mapa següent (*Figura 2*) es mostren les ubicacions seleccionades, que van ser consensuades en la reunió extraordinària de la Junta Rectora de 17 d'octubre de 2018.

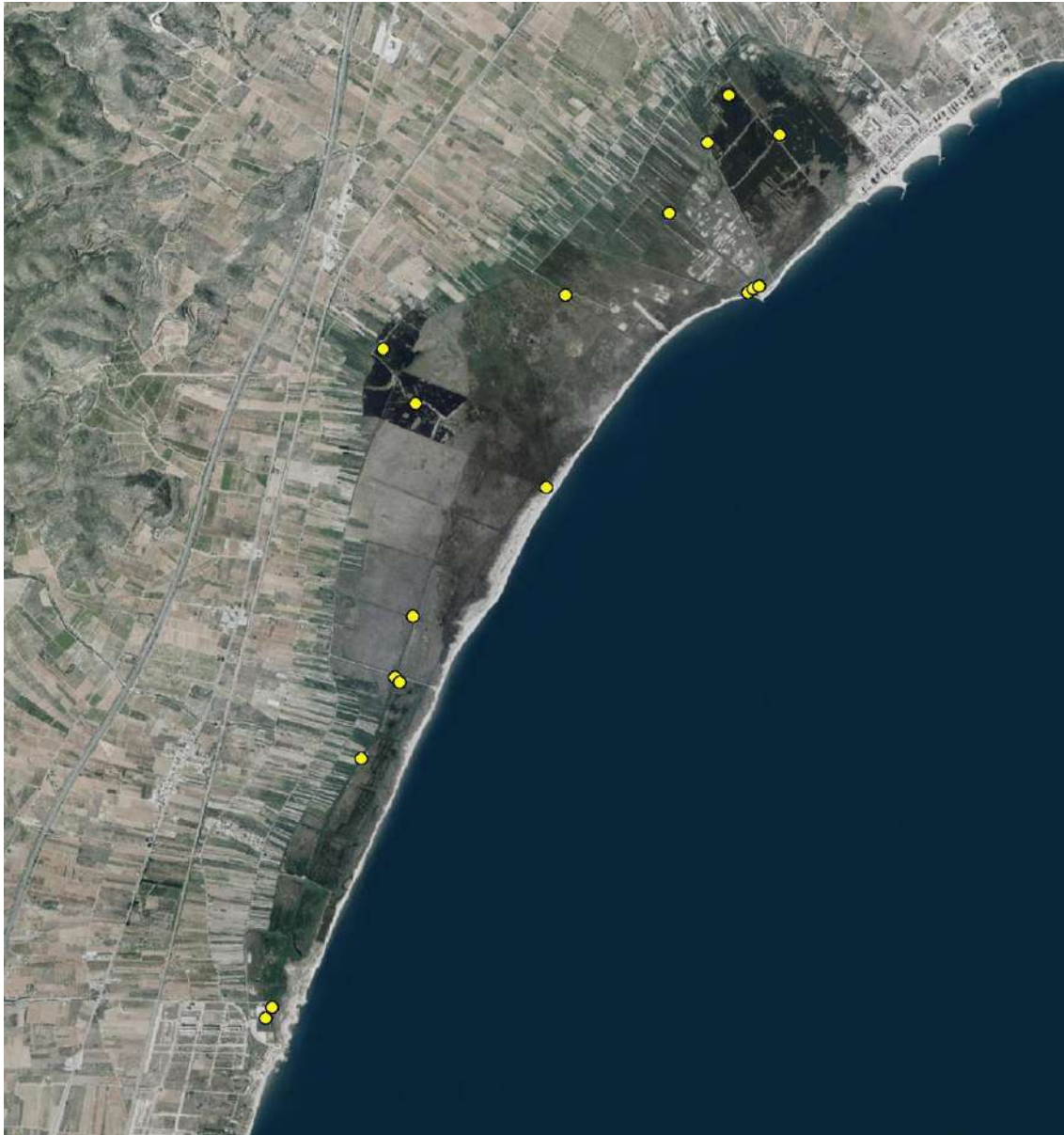

Figura 2. Ubicació dels nivells d'aigua al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

5.4.2. Control sobre la qualitat de l'aigua

Durant la present anualitat s'ha continuat amb el seguiment de la qualitat de l'aigua del Parc Natural. L'objectiu dels controls que periòdicament es realitzen és el d'avaluar les concentracions de determinats paràmetres (conductivitat, nitrats, clorofil·la) en les aigües del Parc. Amb aquests paràmetres es disposa de la informació necessària per a prevenir possibles impactes negatius sobre la qualitat de les aigües. En el següent mapa (*Figura 3*) s'indica la ubicació dels punts de mostreig d'aigua ubicats dins del Parc Natural.

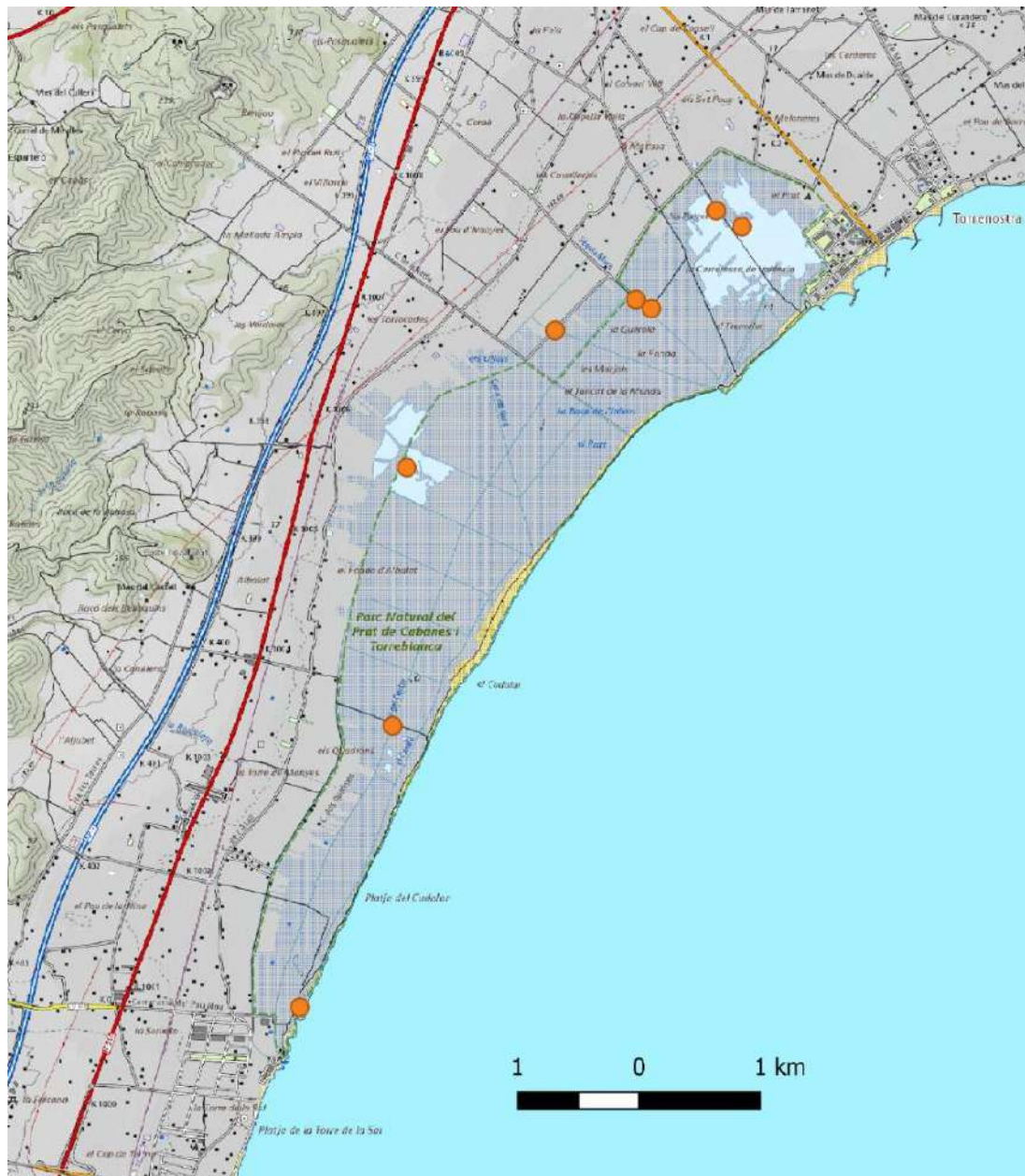

Figura 3. Punts de presa de mostres d'aigua per a anàlisi físico-químic.

A partir de l'any 2017, el control dels paràmetres que es realitzen tant “*in situ*”, com la presa de mostres per a la seua posterior anàlisi en el laboratori de Salut Pública de la Conselleria de Sanitat, es realitza pels tècnics del Parc Natural amb el recolzament dels Agents Mediambientals de la zona.

Les determinacions es fan bimensualment i els paràmetres que es determinen *in situ* són la transparència, la conductivitat, el pH, l'oxigen dissolt, la temperatura i el percentatge de vegetació aquàtica. Al laboratori es determinen el fòsfor, els nitrats, l'amoni i la clorofil·la, mentre que els plaguicides s'analitzen una vegada a l'any.

La informació que ens subministren les dades obtingudes al llarg de l'any 2020, indiquen que les aigües de la marjal són salobres, transparents, amb una temperatura estacional, bona

oxigenació, amb absència de nutrients i clorofil·la. Tampoc s'ha detectat la presència de plaguicides.

Pel que respecta a la salinitat, s'han observat diferències significatives entre les llacunes de Torreblanca i les aigües de les llacunes de Cabanes i de les séquies del Parc Natural, que presenten dades menors de conductivitat.

5.4.3. Actuacions realitzades amb ajudes destinades a infraestructures hidràuliques

En el marc del Programa de desenvolupament Rural de la Comunitat Valenciana 2014-2020, s'han aprovat, per part de la conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, una serie d'ajudes per a la millora i manteniment d'infraestructures hidràuliques. Els ajuntaments dels municipis de Cabanes i Torreblanca han sigut beneficiaris d'aquestes ajudes.

Les actuacions realitzades per l'ajuntament de Cabanes són les de neteja i drenatge de les principals séquies, que situades en el terme municipal de Cabanes, formen part del sistema de drenatge de la zona humida, afavorint la circulació de l'aigua i evitant inundacions dels camps de conreu pròxims. S'han netejat un total de vora 11.300 metres de séquies, com són: El Canal del Centre, des de la séquia Vella fins a la desembocadura en la mar, la Séquia Cap de Quadrons, els Baixadors (8 canals perpendiculars al canal del centre), la Séquia Vella i la Séquia de Carabiners.

Les actuacions realitzades per l'ajuntament de Torreblanca han consistit en la neteja dels fons de desguàs i la canalització de la desembocadura de la Gola del Trenc amb dues eixides diferenciades, mitjançant la instal·lació de grans roques en la zona costanera per a protegir els dos canals d'evacuació. S'han recuperat els passos sobre les séquies que desemboquen en la Gola del Trenc i s'ha procedit a la instal·lació de comportes en cada una de les indicades séquies. També s'han netejat les séquies de Piteres, Polo i de les Torbes.

Aquesta actuació, que ha sigut autoritzada per la demarcació de Costes, de protecció de la desembocadura i la reposició de comportes en les tres séquies que recullen l'aigua de la zona nord de l'espai protegit i la canalitzen cap a la mar, pretén el control del nivell hídic de la zona humida per a, d'una banda mitigar les inundacions periòdiques que pateix el nucli urbà pròxim i per una altra afavorir el manteniment dels ecosistemes del Parc Natural.

Totes les actuacions s'han realitzat correctament, segons el projecte presentat i les normes de l'espai protegit, seguint, en tot moment, les indicacions dels tècnics del Parc Natural.

5.5. Conservació i manteniment d'infraestructures i equipaments del Parc Natural

El Centre d'Interpretació del Parc Natural, on es realitzen gran part de les activitats de comunicació i divulgació, s'ubica a les instal·lacions del Centre d'Aqüicultura de Torre la Sal (CSIC). En ella, el Parc Natural disposa d'una sala de recepció de visitants (que allotja alhora una petita exposició i panells informatius), una sala de conferències i dos despatxos per a l'Equip Tècnic i la Direcció del Parc Natural. Al costat d'aquest espai, s'ubica una zona d'aparcament i una àrea d'esbarjo amb bancs, així com una construcció per a l'ús de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc, que serveix alhora d'emmagatzematge de ferramentes i altres útils necessaris per a les seves tasques.

A més dels dos centres abans esmentats, el Parc Natural compta amb diversos equipaments i instal·lacions:

- 3 Àrees recreatives
- Senyalística d'Ús Públic
- Miradors i observatoris de fauna
- Aparcaments
- Panells interpretatius

Les actuacions que ha dut a terme la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc per a mantenir el bon estat d'aquestes instal·lacions, així com les tasques de conservació de fauna, flora i hàbitats, durant l'any 2020 són les següents:

- Adequació d'infraestructures i instal·lacions: tasques de manteniment en els Centres de Visitants, adequació de mobiliari i reparació d'actes vandàlics.
- Adequació d'itineraris: desbrossament i poda de vegetació i instal·lació de senyalística.
- Adequació d'Àrees d'Ús Públic: desbrossament i poda de vegetació, manteniment de mobiliari i senyalística de les Àrees d'Ús Públic.
- Actuacions de millora per a la fauna: desbrossament de vegetació, instal·lació de senyals i manteniment de refugis per a la fauna.
- Condicionament de surgències d'aigua: control i manteniment de comportes i neteja de fonts i altres surgències d'aigua.
- Tractament de la vegetació: desbrossament, poda i trituració de vegetació, eliminació d'espècies exòtiques invasores i retirada de residus vegetals.
- Regeneració d'àrees degradades: condicionar abocaments, canteres i talussos.
- Arreglament de camins: instal·lació o reparació de tancaments (barreres i cadenats).
- Plantacions: regs i plantació de flora autòctona.
- Altres: tasques diverses de manteniment i neteja de vehicles i maquinària, tasques administratives, col·laboració amb altres organismes i actuacions de posada en valor del Parc Natural.

ACTIVITAT	JORNALS	PERCENTATGE DE DEDICACIÓ
Adequació d'infraestructures i instal·lacions	165,55	25,00
Adequació d'Itineraris	145,71	22,00
Adequació d'Àrees d'Ús Públic	137,3	20,73
Actuacions de millora per a la fauna	85,81	12,96
Condicionament de surgències d'aigua	26,75	4,04
Tractament de la vegetació	23,85	3,60
Regeneració d'àrees degradades	13,56	2,05
Arreglament de camins	9	1,36
Plantacions	4,8	0,72
Altres	49,93	7,54
TOTAL	662,26	

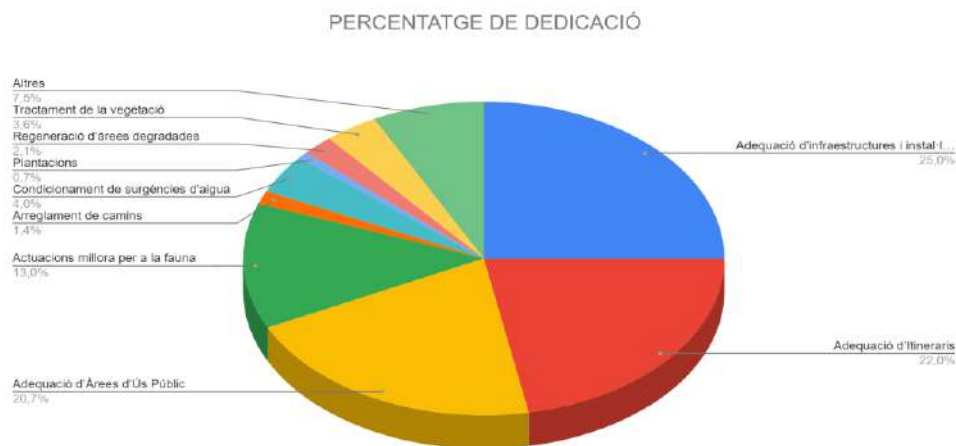

Figura 4. Actuacions realitzades per la Brigada del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca al 2020.

5.6 Anàlisi dels resultats i conclusions generals

Els resultats de la gestió realitzada en relació a la conservació dels recursos del Parc Natural han estat els següents:

- En general es constata la bona marxa dels projectes ja consolidats i dels programes d'actuació que han anat implantant-se de manera sistemàtica i que han revertit en

una millora en la conservació del patrimoni natural que alberga aquest espai natural protegit.

- Respecte a la flora, s'ha observat que les espècies endèmiques presents al Parc Natural es conserven prou bé i es mantenen les poblacions. Així mateix les espècies de flora exòtica estan molt controlades.
- Respecte a la conservació de la ictiofauna, s'ha pogut constatar que les poblacions de fartet i samaruc es troben en bon estat de conservació, i una notícia molt bona ha sigut l'adaptació de l'espínós a l'ecosistema aquàtic del Parc Natural.
- Respecte a l'avifauna, s'ha pogut detectar l'augment en la nidificació de l'arpellot de marjal, el gall de canyar, sivert, el corriol camanegre i el corriollet. Altres ocells han patit un descens notable com el gomet, el cabussonet, la camallonga, la merita i l'arpellot cendrós. Uns altres com el cabrellot o el rascló es mantenen.
- Respecte de les actuacions sobre hàbitats prioritaris, s'ha constatat l'adequada evolució i correcte manteniment de les dues microrreserves de flora declarades al Parc Natural i de les àrees de cria del corriol camanegre.
- Hem constatat la presència de tres o grups familiars de llúdries en tot el Parc Natural i hem dissenyat un programa de seguiment per tal de conèixer el seu comportament i evolució.
- Respecte als recursos hídrics, s'observa que les condicions d'oxigenació de llacunes i canals són bones i les concentracions de fòsfor són molt baixes. No presenten concentracions elevades de nutrients ni de clorofil·la i solen tindre una bona transparència. Entre els paràmetres que presenten valors més elevats són la mineralització (conductivitat), són aigües salobres, però les concentracions de nitrats són baixes.
- Pel que fa a les actuacions de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc, els treballs de neteja de les àrees d'ús públic, l'adequació d'infraestructures i instal·lacions, itineraris, refugis per a la fauna i en general totes les labors de desbrossament i neteja de camins, s'han realitzat de manera adequada i donant resposta a les necessitats del Parc Natural.

6. SEGUIMENT D'ACTIVITATS

Dins del Parc Natural i a banda de les activitats de conservació i seguiment de la flora, la fauna, els hàbitats, els recursos hídrics i de les activitats d'educació i comunicació ambiental, que du a terme l'Equip Tècnic del Parc Natural, també es desenvolupen unes altres activitats de particulars com són: l'extracció de torba, l'aprofitament cinegètic, l'activitat ramadera i l'activitat agrícola. Aquestes activitats també poden tindre lloc al Parc, sempre que siguen compatibles amb els objectius de conservació i millora de l'ecosistema, que per a tots els agents implicats hauria de ser el més important a causa del seu valor ambiental i social.

Des del Parc Natural es realitza el seguiment de totes aquestes activitats, per tal de comprovar que es duen a terme respectant els objectius de conservació i millora de l'ecosistema de l'espai protegit.

6.1. Extracció de torba

Segons la normativa del Parc Natural (*Decret 42/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel que s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*), la regulació de l'extracció de torba constitueix un compromís entre les necessitats de conservació de l'espai protegit i el legítim exercici de l'activitat minera.

L'activitat d'extracció de torba que actualment s'està desenvolupant al Parc Natural, al terme municipal de Cabanes, disposa de Declaració d'Impacte Ambiental favorable i de Llicència d'Activitat, condicionades ambdues autoritzacions al compliment d'una sèrie de requeriments ambientals.

Una d'aquestes condicions és la firma d'un protocol anual entre l'empresa explotadora i el Servei d'Espais Naturals Protegits a fi de determinar les zones, els períodes i les condicions de l'explotació, el qual va ser signat per al 2020. També s'exigeix la presentació, abans d'acabar l'any, del Pla de Labors per l'any següent i de l'informe relatiu a la superfície explotada, la longitud de la vorera creada, la seua tipologia, la superfície i disseny de les illes creades i de l'estat de les séquies per tal de garantir la connectivitat entre les llacunes.

Des de la Direcció del Parc i amb la col·laboració de l'Equip Tècnic es fa un seguiment de l'activitat per comprovar si compleix els condicionants de la Declaració d'Impacte Ambiental.

Pel que respecta a la superfície explotada es fa un control mitjançant GPS, seguint la línia del front d'explotació. Es realitza el 7 de novembre d'aquest any un nou track del front de l'explotació, comprovant que respecte al realitzat el 12 de novembre de 2019, es mostra una elevada coincidència, la qual cosa sembla indicar que l'any 2020 la mercantil no ha treballat en aquesta zona.

Al desembre de 2020, es rep l'informe de les actuacions realitzades durant l'any 2020, per la mercantil, tal com s'exigia en el protocol signat l'any anterior, en el que s'indica que a causa de l'elevat nivell de l'aigua durant tot l'any, l'extracció de torba en la zona que ens ocupa s'ha limitat a una superfície total de 0,144 hectàrees, de les quals 0,129 són les explotades realment que han quedat com a llacuna i la resta 0,015, zona d'illa sense explotar.

També s'assenyala en l'informe, que l'any 2020 l'explotació s'ha realitzat en la zona d'amortiment d'impactes del Parc Natural, amb una superfície total d'extracció de 2,30 hectàrees de les quals 1,62 hectàrees s'han extret realment i la resta ha quedat com a illes i camins. Per tant, i tenim en compte que té l'obligació de deixar un 25% de la superfície sense extracció, es compleixen els condicionants relatius a l'extracció de 2 hectàrees anuals de torba, com a màxim. També es va comprovar el compliment de la resta de condicions que es varen signar al protocol anual per a l'extracció de torba al Prat de Cabanes-Torreblanca.

6.2. Aprofitament cinegètic

L'activitat cinegètica està regulada en la normativa del Parc Natural, la qual estableix la necessitat de compaginar l'aprofitament sostenible dels recursos cinegètics amb la protecció, conservació, estudi, ensenyament, ús públic i gaudi de l'espai protegit.

Dins del territori del Parc Natural hi ha tres acotats de caça menor (aus aquàtiques, conill, guatlla, raboses, túrdids, coloms, etc.) i de major per a porc senglar. Els dos acotats que coincideixen pràcticament amb la zona protegida del Parc Natural són fonamentalment per a la caça d'aus aquàtiques.

El Club de Caçadors «El Lince» és el titular de l'Acotat N^o CS-10.170, al terme de Torreblanca, i la Cambra Agrària de Cabanes és el titular de l'Acotat N^o CS-10.171, gestionat pel Club de Caçadors de «San Pedro Apóstol» al terme municipal de Cabanes.

Les dades de les captures d'aus aquàtiques de l'última temporada (2020-2021), segons les memòries presentades per les associacions abans esmentades, es recullen a la *Taula 7*.

Taula 7. Aus aquàtiques capturades als acotats del Prat en la temporada 2020-2021. Font: Societats de caçadors

ESPÈCIE	TORREBLANCA CS-10170	CABANES CS-10171	TOTAL
COLL-VERD (<i>Anas platyrhynchos</i>)	80	92	172
ASCLE (<i>Anas stepera</i>)	4	4	8
ÀNEC XIULAIRE (<i>Mareca penelope</i>)	0	1	1
SARSET (<i>Anas crecca</i>)	42	55	97

CUA DE JONC (<i>Anas acuta</i>)	12	7	19
ÀNEC CULLEROT (<i>Spatula clypeata</i>)	21	11	32
BOIX (<i>Aythya ferina</i>)	15	5	20
SIVERT (<i>Netta rufina</i>)	50	44	94
FOTJA (<i>Fulica atra</i>)	0	0	0
BEQUERUDA (<i>Gallinago gallinago</i>)	0	78	78
POLLA D'AIGUA (<i>Gallinula chloropus</i>)	0	78	78
TOTAL	224	375	599

S'han caçat un total de **599 aus aquàtiques** de 10 espècies diferents, sent les més nombroses el coll-verd (172), el sarset (97) i el sivert (94).

Durant el període de caça 2020-2021, les dos vedats han complit l'obligació de remetre, amb una periodicitat mensual, el llistat del número de cadascuna de les espècies caçades, però hem observat alguns incompliments, que ja hem fet arribar a les dos associacions, són els següents:

- Respecte a l'obligació de remetre el llistat de caçadors que caçaran cada dia amb almenys una setmana d'antelació, només hem rebut, per a tots dos vedats el llistat de la primera setmana.
- Respecte a l'obligació de remetre la memòria anual, abans del 31 de març, encara no hem rebut aquesta memòria, de cap dels dos vedats.
- Respecte a la comunicació prèvia i autorització expressa prèvia per al control de la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), segons el que s'estableix en l'article 13 de la Llei de caça, no hem tingut constància d'aquest tràmit, en el qual era necessari l'informe de conformitat del Parc Natural i no obstant això tenim constància de la seua caça per les comunicacions mensuals.
- Respecte a l'obligació de recollida de les baines dels cartutxos utilitzats durant l'activitat cinegètica, hem constatat l'abandó de gran part de les baines de cartutx per tot el Parc Natural, en major quantitat en el vedat CS10170 de Torreblanca, (segons s'indica en la taula adjunta).
- Respecte a la prohibició en aquesta zona humida de l'ús i tinença de munició amb càrrega de plom, hem constatat que de totes les baines abandonades en l'espai protegit, que han sigut recollides per l'equip del Parc Natural, el 35,7% eren de munició de plom, quantitat molt elevada si tenim en compte que el 56% de les baines recollides no s'han pogut identificar.

6.3. Activitat agrícola

L'activitat agrícola es considera com tradicional pel decret de declaració de l'espai natural protegit en el qual s'indica que no es poden fer noves transformacions agràries dins de la zona de protecció del Parc Natural, però sí que es poden fer en l'àrea d'influència.

Per a la protecció del Parc Natural és molt important que l'activitat agrícola utilitze productes respectuosos amb el medi ambient per tal de protegir la qualitat de les aigües de la qual depèn la salut de l'ecosistema i per tant de tots nosaltres.

Des del Parc Natural es pretén fomentar la transformació de la producció agrícola de l'espai protegit en producció agrícola ecològica, ja que la implantació de l'agricultura ecològica en el territori del Parc Natural no sols pretén la preservació de la qualitat de les aigües, la comptabilització entre l'aprofitament dels recursos agrícoles i la conservació dels valors ambientals, sinó també pretén promocionar l'alimentació de qualitat i dinamitzar l'economia de la zona.

Durant l'any 2020 hi ha hagut diferents iniciatives d'agricultors dins del Parc Natural de cultius d'hortalisses amb tècniques d'agricultura ecològica, de venda de proximitat i amb intenció de traure la Marca Parcs per als seus productes.

6.4. Activitat ramadera

L'activitat ramadera es considera un ús tradicional pel decret de declaració de l'espai natural protegit i compatible amb els objectius de conservació del Parc Natural.

L'any 2020 va tornar a entrar el ramat al Parc Natural. I com que encara no teníem aprovat el Pla d'Aprofitament Ramader, va ser necessària la concessió d'una autorització anual, amb les següents condicions:

- Prohibició de fer foc.
- Prohibició d'entrar durant l'època de nidificació.
- Prohibició de portar gossos per a la guarda del ramat.
- Obligació de mantenir el ramat dins de les parcel·les senyalitzades.
- Evitar la degradació del sol mitjançant el canvi de lloc del ramat dins de l'àrea autoritzada.
- Comunicar qualsevol actuació o eventualitat a l'equip gestor del Parc Natural.

El 15 de febrer de 2020, entraren al Parc Natural un total de 70 vaques de les races Asturiana de los Valles i Asturiana de la Montaña, de la ramaderia de Fernando Robres, certificada com a ecològica. Vingueren des de Vistabella fent transhumància. Prèviament a l'arribada del ramat, les brigades del Parc Natural havien esbrossat el perímetre de la parcel·la i la Fundació Global Nature va finançar la instal·lació d'un pastor elèctric.

El ramat va romandre al Prat fins a finals del mes de maig i segons el ramader van haver de traure les vaques del Parc Natural per la gran quantitat d'aigua que inundava les parcel·les

impedint el benestar del ramat. Per això les vaques estigueren en parcel·les agrícoles de fora Parc (per autorització expressa dels seus propietaris).

El seguiment de la vegetació realitzat després de l'eixida del ramat indica que les vaques han sigut selectives per a menjar, prefereixen el jonc i el senill, però no han tocat la mansega (que forma part d'un hàbitat prioritari). La cobertura vegetal va minvar pel consum del ramat, però la recuperació d'eixa cobertura va ser molt ràpida, assolint valors de pràcticament el 100% en qüestió d'uns mesos, encara que amb un senill de menor altura. Respecte a les aus s'ha detectat en les proximitats un niu d'arpellot de marjal que no ha sigut molestat pel ramat.

Durant l'any 2019 es va contractar la redacció del Pla Tècnic d'Aprofitament Ramader del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, que en l'actualitat es troba en tràmit d'aprovació, però podem avançar les seues característiques:

- Dins de l'àrea protegida s'han delimitat unes 350 hectàrees per l'aprofitament ramader, amb una càrrega ramadera de 2 UGM (unitats de ramat major) per hectàrea.
- Per a l'elecció d'aquestes zones s'han tingut en compte les característiques de l'espai protegit, per tal de preservar les espècies de flora i fauna protegida, i també s'han triat els llocs més adients per a la creació d'àrees tallafocs per a la prevenció d'incendis.
- Al Pla s'especifiquen les condicions i obligacions dels ramaders que vulga'n aprofitar les pastures del Prat, així com els tràmits necessaris per a la seua autorització.
- Amb l'aprovació del Pla d'aprofitament ramader, es pretén regular i facilitar l'accés dels ramaders i disposar d'una eina de gestió per tal d'afavorir la biodiversitat de l'ecosistema, la seua conservació i protecció, així com la promoció econòmica de la zona.

7. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA

7.1. Programa de comunicació i divulgació

Els valors naturals, culturals i històrics que alberga el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca tenen un valor incalculable i la manera d'aconseguir l'estima, respecte i ajuda per a la seua conservació és donant-los a conèixer i divulgant-los.

És per això que resulta fonamental que des del Parc Natural es continue treballant en la conscienciació dels usuaris de l'espai protegit amb l'objectiu d'implicar-los en la preservació dels seus recursos naturals.

Els **OBJECTIUS GENERALS** són:

- Donar a conèixer als visitants els valors naturals, culturals i històrics més rellevants del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- Informar sobre les normes d'Ús Públic que tenen vigor dins de la zona protegida.
- Transmetre la informació del Parc de manera directa al visitant, ja siga al Centre d'Interpretació, o bé a través de xerrades, jornades, campanyes, tallers de sensibilització... que s'organitzen.
- Divulgar, a través de la premsa local, les accions de gestió, conservació i millora d'hàbitats que es realitzen al Parc Natural.
- Mantenir actualitzada la informació del Parc en la pàgina Web i fomentar l'ús d'aquesta pàgina entre els visitants.

7.1.1. Campanyes de comunicació i divulgació

Les campanyes de comunicació i divulgació són comuns per a la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana. El seu objectiu fonamental és acostar les àrees protegides a la ciutadania mitjançant activitats de conscienciació i divulgació dirigides al gaudi ordenat dels Parcs Naturals.

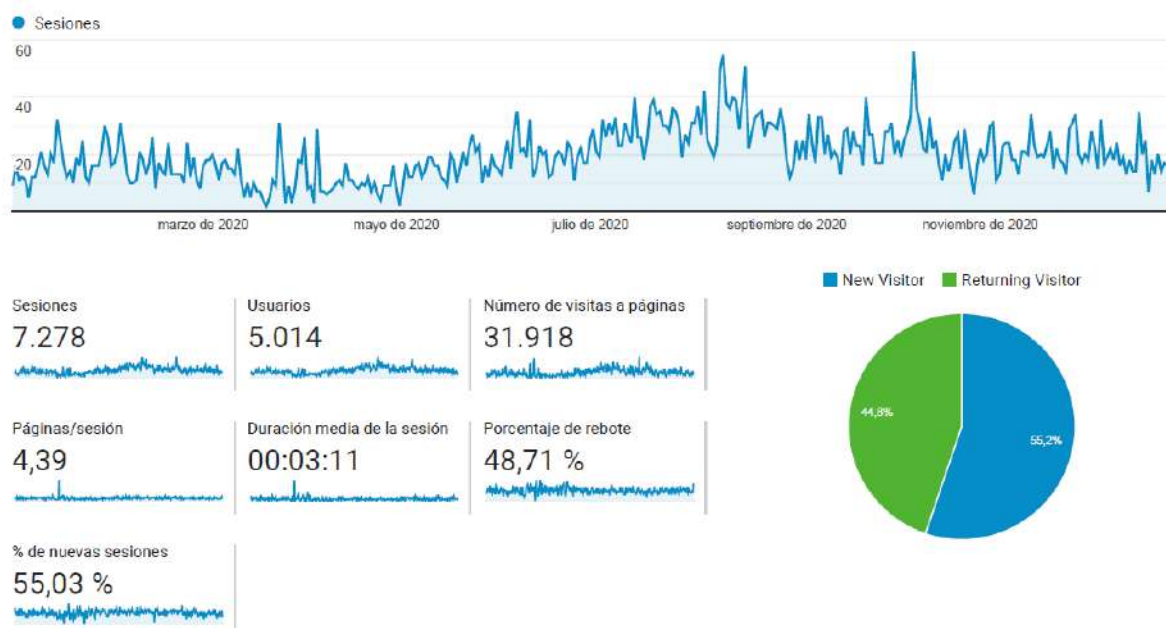
El Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca ha participat activament en aquestes campanyes i ha organitzat durant el 2020 un total de 28 activitats en què han participat més de 400 persones. Les activitats són gratuïtes i han estat dirigides principalment a grups familiars. L'acollida de les activitats entre els visitants i veïns del Parc Natural ha estat molt positiva i es pot destacar un increment en l'interès entre els participants per conèixer i

participar activament en la conservació de la zona humida. Les campanyes i les activitats dutes a terme en cada una d'elles es detallen en l'**Annex IV**. Tot i així, cal esmentar que la continuïtat de les activitats d'educació i divulgació ambiental va ser l'aspecte més afectat per la situació sanitària a causa de la pandèmia del Covid-19. El confinament va aturar totes les activitats per als visitants durant tres mesos i, en reprendre-les, es van implantar protocols molt més estrictes que implicaren la reducció del nombre d'assistents que podia admetre cada activitat

Com a novetat, durant el temps que va durar el confinament, l'Equip Tècnic va engegar un seguit de material de divulgació digital destinada als més menuts anomenat "*El Prat des de la finestra*". Les fitxes setmanals publicades al Facebook i Instagram (en el compte @TorreblancaNatura) pretenien donar a conèixer les espècies de plantes i animals, així com els diferents hàbitats del Parc Natural a través d'anècdotes i curiositats, manualitats, trencaclosques, endevinalles i altres passatemps.

7.1.2. Pàgina web i xarxes socials

La web del Parc Natural ha rebut un total de 31.918 visites durant l'any 2020, més del 96% fetes per públic nacional, i la majoria d'elles de visitants nous (55%), encara que moltes són de visitants que ja havien navegat per el web amb antelació (45%). Això representa un augment de 684 visites respecte a l'any 2019. La quantitat de visites fou més alta durant els mesos d'estiu, coincidint amb l'augment de visitants a l'espai natural. En la figura X, es mostren les principals dades d'accés al web del Parc Natural.

Pais	Sesiones	% Sesiones
1. Spain	7.011	96,33 %
2. United States	38	0,52 %
3. France	36	0,49 %
4. Germany	28	0,38 %
5. United Kingdom	24	0,33 %
6. Belgium	23	0,32 %
7. Mexico	22	0,30 %
8. United Arab Emirates	18	0,25 %
9. Netherlands	18	0,25 %
10. (not set)	7	0,10 %

A més, s'ha continuat enviant a les xarxes socials de Parcs Naturals (Twitter i Instagram) tot allò que es considerava d'interès per al públic general, inclòs la difusió d'activitats del Parc Natural.

7.1.3. Butlletí Quadrimestral del Parc Natural

El butlletí quadrimestral (trimestral fins l'any passat) del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, *SÉQUIES I SÉNIES*, és una publicació digital amb contingut d'interès que pretén informar sobre la importància de conservar els Espais Naturals Protegits i donar a conèixer als ciutadans el treball realitzat al Parc Natural.

Aquest butlletí està estructurat en uns apartats fixes per temes que es mantindran en cada número, encara que no tots els trimestres donen per omplir tots els apartats:

- **Editorial:** tracta sobre temes d'actualitat al Parc Natural i presenta una article sobre algun element natural (fauna, flora, etc.) del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- **Gestió i Conservació del Medi Natural:** dedicat a exposar les accions que es duen a terme en l'àmbit de la conservació de la flora, la fauna, els recursos i els hàbitats del Parc Natural.
- **Comunicació i Divulgació:** referit a la informació relativa a les activitats de comunicació i divulgació dels valors de la zona humida així com de la conscienciació de la importància de la gestió i conservació del patrimoni.
- **Educació Ambiental:** en què apareixen reflectides les accions encaminades al coneixement conscient de la natura i la nostra implicació en la seva conservació.
- **Usos Compatibles:** on es tracten temes relacionats amb l'agricultura, la ramaderia, l'activitat cinegètica o l'extracció de torba entre altres.
- **Marca Parcs Naturals:** espai reservat a les empreses certificades amb la Marca Parcs Naturals i a les activitats en les que col·laboren en l'entorn de l'Espai Protegit.

- **Prevenió d'Incendis:** amb informació de les possibles perturbacions causades pel foc a l'àrea protegida i també les accions dutes a terme per a previndre-les o corregir-les.
- **Notícies i Informació:** on coneixerem les novetats més interessants i curiositats que tinguen relació amb el Parc Natural.

Els butlletins publicats fins a la data poden consultar-se en la pàgina web del Parc Natural ([enllaç al web](#)).

7.1.4. Col·laboració amb mitjans de comunicació

Durant aquesta anualitat, s'han realitzat diverses col·laboracions amb mitjans de comunicació autonòmics, tan a la televisió valenciana com a diverses emissores de ràdio, apareixent en elles l'Equip Tècnic i la Directora del Parc Natural.

Entre les aparicions als mitjans de comunicació públics podem destacar les col·laboracions amb el programa *Terra Viva* d'À Punt Mèdia, que va apropar-se al Parc Natural fins a quatre vegades per cobrir diferents aspectes de les tasques de conservació que realitza el Parc Natural. A continuació estan llistades amb l'enllaç al web (quan el recurs encara està disponible) eixes aparicions:

- Dia Mundial de les Zones Humides - febrer 2020 (ja no disponible)
- Conservació de la tortuga d'estany - maig 2020 (ja no disponible)
- [Nidificació dels arpellots de marjal - 31 juliol 2020 \(enllaç web\)](#)
- [Ramaderia ecològica Fernando Robres - 28 desembre 2020 \(enllaç web\)](#)

7.2. Programa d'Educació Ambiental

Una part important dins de la gestió dels espais naturals protegits és promoure, a través de la divulgació i l'educació ambiental, el coneixement dels valors naturals i culturals de l'entorn i afavorir actituds de respecte i estima cap al Parc Natural en particular i cap a la natura en general. Tradicionalment, un dels grups més importants destinataris d'aquests esforços han estat els grups d'estudiants de tots els nivells que s'interessen per visitar els nostres espais protegits com a un complement per al seu ensenyament curricular.

El Programa d'Educació Ambiental del Prat està pensat per aplegar als escolars i estudiants de l'àrea d'influència socioeconòmica del Parc Natural i resulta un complement de la formació transversal del programa formatiu dels centres educatius que visiten la zona humida.

Els **OBJECTIUS GENERALS** són:

- Promoure les activitats a l'aire lliure i de caràcter lúdic entre els escolars, afegint en el seu disseny i desenvolupament el component educatiu.
- Promoure en els escolars actituds que afavorisquen el respecte i la conservació del patrimoni natural, cultural i històric del Parc Natural en particular i dels espais naturals en general.

Aquest any, la pandèmia pel Covid-19 ha sigut un handicap important que ha limitat en molt el número de centres educatius que han participat en el Programa d'Educació Ambiental del Parc Natural. No obstant, hem rebut la visita de 6 centres escolars de la província de Castelló. A més, es va atendre la visita periòdica dels estudiants del Grau de Ciències Ambientals de la Universitat de València, que visiten el Prat de Cabanes-Torreblanca per a realitzar pràctiques de camp.

7.3. Planificació i gestió de l'Ús Públic

7.3.1. Programa d'Atenció al Visitant

L'atenció al públic que visita el Parc Natural es realitza des del Centre d'Interpretació de Torre la Sal i l'Espai Natura de Torrenostro. Des dels Centres d'Interpretació s'ofereix informació personalitzada al visitant de l'espai protegit intentant donar resposta a les seves necessitats de visita.

Les restriccions han anat variant durant la pandèmia i han reduït tant l'aforament dels Centres com la mida dels grups de visitants que es podien atendre. No obstant, durant el 2020, **1292** han estat el total de **visites informades** des dels Centres d'Interpretació. D'una altra banda, l'Equip Tècnic del Parc Natural també atén visitants que, abans de visitar l'espai protegit, han concertat la visita amb ells. Són les **visites concertades** i durant el 2020 han suposat un total de **783** persones.

Les visites concertades estan formades pels escolars que participen en el Programa d'Educació Ambiental; grups d'adults que participen en el Programa de Comunicació i Divulgació dels valors ambientals de la zona humida; els participants de les Jornades de Difusió que des del Parc s'organitzen i pels participants de les activitats incloses en les Campanyes de Comunicació i Divulgació ambiental.

Amb els dos tipus de visites, hi ha hagut un total de **2075 visitants** als Centres d'Informació. La davallada respecte a l'any 2019 ha estat molt notable, tant en visites informades com concertades, sens dubte degut a la situació de pandèmia.

Mes	Visites concertades						Visites informades
	Centres educatius	Divulgació amb adults	Jornades divulgatives	Formació	Campanyes	TOTALS	

gener	54	-	-	-	-	54	81
febrer	-	-	-	-	12	12	96
març	149	38	-	-	-	187	45
abril	-	-	-	-	-	-	-
maig	-	-	-	-	-	-	-
juny	-	-	-	-	-	-	71
juliol	-	-	-	-	136	136	205
agost	-	-	-	19	257	276	192
setembre	-	-	-	-	34	34	175
octubre	-	-	-	-	21	21	196
novembre	53	-	-	-	10	63	111
desembre	-	-	-	-	-	0	120
TOTALS	256	38	0	19	470	783	1292

7.3.2. Punts d'informació col·laboradors

Durant l'annualitat 2020 i dins del Protocol de col·laboració entre les conselleries amb competències en medi ambient i turisme respectivament, s'ha continuat realitzant activitats formatives del personal de les oficines de turisme en temes relatius al Parc Natural.

Aquesta col·laboració permet obrir les possibilitats de difusió dels valors del Parc Natural més enllà del Centre d'Interpretació i de la pàgina web del Parc, és per això de vital importància l'actualització contínua de les possibles modificacions en els horaris, rutes, activitats i incidents que puguen ocórrer en l'espai protegit.

El personal tècnic del Parc i el personal dels PICs estan en contínua col·laboració per tal que la informació més actualitzada del Prat estigués a l'abast dels visitants. Durant els mesos de primavera i estiu és quan s'incrementen les consultes i la comunicació entre els equips adquireix una major rellevància, sent també necessària una major dedicació.

La col·laboració amb els PICs s'ha fonamentat en:

- L'Intercanvi d'informació entre les Tourist-Info i el Parc Natural.
- Millora i actualització de la informació en els portals d'Internet.
- Conscienciació dels visitants i comunicació de les normes d'ús de l'espai natural.
- Difusió de les activitats incloses en les Campanyes de Comunicació i Divulgació.

Els Punts d'Informació Col·laboradors del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca

són:

- Oficina de Turisme de Cabanes
- Tourist-Info Torreblanca
- Tourist-Info Orpesa
- Tourist-Info Castelló

7.4. Anàlisi dels resultats i conclusions generals

Els resultats de la gestió realitzada en relació a la planificació per a la integració socioeconòmica del Parc han estat els següents:

- Tot i la situació de pandèmia, les activitats amb el públic s'han seguit duent a terme al 2020 sempre que les restriccions ho han permès i seguint totes les mesures de prevenció recomanades per les autoritats. En par ha sigut gràcies a augmentar l'esforç dels guies i educadors del Parc Natural, que durant la temporada d'estiu han doblat (inclús triplicat o quadruplicat) les activitats per a poder atendre a tots els interessats en grups reduïts.
- S'han dut a terme 26 activitats de comunicació i divulgació en les que han participat 470 persones, un número molt superior a l'anualitat anterior que reforça allò exposat a l'apartat anterior.
- Les activitats del Programa d'Educació Ambiental, dirigides fonamentalment a escolars i dissenyades específicament per als nivells de l'educació infantil, primària i secundària, han sofert una forta davallada degut a la situació de pandèmia, produint-se nombroses cancel·lacions al llarg de tot l'any. Només s'han atés 256 alumnes, pràcticament la meitat que l'anualitat 2019.
- El servei d'atenció al visitant s'ha mantingut en aquesta anualitat sempre que les restriccions dictades per les autoritats sanitàries ho han permès. S'han atés un total de 2075 visitants, dels quals 1.292 han estat visites informades i 783 visites concertades, ambdós en números inferiors que l'any 2019.

8. DIRECCIÓ I TRAMITACIÓ ADMINISTRATIVA

Des de la presa de possessió de la Directora Conservadora del Parc Natural s'han fet una sèrie de reunions amb els agents implicats a l'espai protegit i s'ha dut a terme la tramitació de sol·licituds relacionades amb determinades activitats a desenvolupar al Parc Natural.

8.1. Reunions

S'ha continuat mantenint reunions amb els equips municipals dels ajuntaments de Cabanes i Torreblanca per tal de dur a terme determinats projectes relacionats amb el municipi i el Parc Natural, com són coordinació d'activitats d'educació ambiental, agricultura ecològica, ramaderia, abocaments incontrolats, nivell hídric, neteja de séquies, aprofitament cinegètic, etc. També s'han mantingut reunions amb membres de la Junta Rectora i particulars amb interessos al Parc Natural, com són agricultors i el titular de l'explotació de torba.

Com a reunions singulars podem citar les següents:

- Les reunions periòdiques de l'equip de treball del Parc Natural per realitzar intercanvi d'informació i planificar les actuacions a executar. Aquest equip està integrat per la Brigada de Conservació i Manteniment, per l'Equip Tècnic del Parc Natural i pels Agents Mediambientals de la zona.
- El dia 15 de gener ens vam reunir amb representants de la Federació de Caça de la Comunitat Valenciana, per tal d'establir línies de col·laboració i coordinació.
- També al gener i als mesos següents ens reunirem amb representants de la Fundació AVEMET i de l'ajuntament de Torreblanca, per tal de coordinar-nos en instal·lació, control i seguiment d'una estació meteorològica al voltant de l'Espai Natura.
- Reunió amb representants de la Demarcació de Costes de Castelló i del Servei d'Arqueologia de la Diputació de Castelló, amb motiu de la visita al jaciment arqueològic de Torre la Sal.
- Reunió a l'Espai Natura amb representants de turisme de l'ajuntament de Torreblanca, la Fundació Global Nature, per tal de planificar les activitats ambientals a desenvolupar durant l'estiu.
- Reunió amb tècnics del CIEF, per tal de col·laborar en el disseny i execució del Jardí d'habitats a instal·lar al voltant de l'Espai Natura.
- Els dies 5 i 6 de març es va celebrar la 26ª reunió del Comité de Humedales al parc natural. Aquesta reunió que es fa cada any a un lloc Ramsar, enguany es va triar el Prat de Cabanes-Torreblanca, i van vindre representats de les comunitats autònomes i del Ministerio para la Transición Ecológica y Reto Demográfico, amb competències en patrimoni natural i biodiversitat. El tema principal de la reunió va ser l'actualització del «Pla Estratègic Espanyol para la conservació i l'ús Racional dels Humedals».

- El 25 de febrer ens vam reunir amb tècnics de la Direcció Territorial de Castelló i amb l'empresa que està redactant el Pla d'Aprofitament Ramader del Parc Natural, per tal de revisar els treballs realitzats i donar les indicacions més adients.
- El dia 20 de maig es va celebrar una reunió amb l'ajuntament de Torreblanca per tal de veure com solucionar l'accés a determinats llocs del parc natural per al tractament dels mosquits.
- El 14 de juliol, reunió amb la Patrulla Pegaso de la Guàrdia Civil, responsable del control i vigilància en utilització dels drons per particulars.
- El 29 de juliol ens vam reunir a l'Espai Natura, amb representants de l'ajuntament de Torreblanca i els Directors Generals de Medi Natural i Avaluació Ambiental i el de Prevenció d'Incendis Forestals.
- A l'agost i al novembre em vaig reunir amb els responsables dels ajuntaments, per tal de signar les actes inicial i final, respectivament, de les actuacions per les ajudes a infraestructures hidràuliques.
- El 15 d'octubre es va fer la reunió anual ordinària de la Junta Rectora del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- Durant el mes de novembre es van fer diferents reunions amb l'ajuntament de Torreblanca i l'empresa adjudicatària del condicionament de la Gola del Trenc per tal d'establir com havien de desenvolupar-se les obres d'acord amb les necessitats i normativa del Parc Natural.

8.2. Informes

En relació a les sol·licituds rebudes en 2020, s'han fet els següents informes:

- Informe al document de revisió del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca (30/01/20).
- Informe a la sol·licitud de l'ajuntament de Torreblanca per a la tramitació de la llicència d'obres de construcció d'una caseta a l'àrea d'esmoreïment d'impactes del parc natural (17/02/20).
- Informe a la sol·licitud de la Fundació de Global Nature, per a la realització del desbrossament de séquies a la zona d'esmoreïment d'impactes del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca (13/03/20).
- Informe a la sol·licitud del Servei Provincial de Costes de Castelló, per a la realització de treballs de camp, per a l'abocament d'aigües pluvials a la zona litoral del terme municipal de Cabanes (14/04/20).
- Informe a la sol·licitud del Ministerio de Fomento per al projecte "Estudio informativo para la implementación del ancho estándar en el tramo Castellón-Tarragona del corredor mediterráneo" (15/04/20)
- Informe a la sol·licitud del Ministerio de Transición Ecológica y del Reto Demográfico per al projecte "Planes de Ordenación del Espacio Marítimo" (04/05/20).

- Informe a la sol·licitud de Seprona sobre actuacions de vigilància i control de mosquits al parc natural (01/06/20).
- Informe a la sol·licitud de reparació de l'emissari submarí de Torreblanca (02/06/20).
- Informe a la sol·licitud d'autorització de la Diputació de Castelló, per a la realització d'excavació al jaciment arqueològic «Prat de Cabanes» a la zona de Torre la sal (17/07/20).
- Informe sobre les plantacions de palmeres al parc natural i la remissió al Servei de Sanitat Vegetal de la conselleria perquè prenguen les mesures oportunes, donada la seua afectació per picudo (*Rhynchophorus palmarum*) (01/08/20).
- Informe per al Servei Provincial de Costes, en relació amb les actuacions a la Gola del Trenc, dins del pla d'ajudes a infraestructures hidràuliques (16/09/20).
- Informe a la reclamació presentada sobre la prohibició de què els gossos no puguin accedir a l'espai protegit (21/09/20).
- Informe a la sol·licitud d'informació de l'ajuntament de Torreblanca, respecte a la consulta d'un veí sobre determinades normes d'ús al parc natural (22/09/20).
- Informe de compatibilitat mediambiental en relació amb la sol·licitud de D. Fernando Robres Monforte, d'aprofitament ramader en determinades parcel·les del Parc Natural (05/10/20).
- Informe a la sol·licitud d'autorització per a l'arreglada de mostres de flora, del gènere *Narcissus*, per a la realització d'un estudi genètic de doctorat de la universitat of Reading del Reino Unido (22/10/20).
- Informe a la sol·licitud del Departament de Microbiologia i Ecologia de la Facultat de Ciències Biològiques de la Universitat de València, per a la realització d'estudis de la fauna i la flora al Parc Natural (06/11/20).

9. RESUM ECONÒMIC

Durant l'anualitat 2020 s'han realitzat les següents inversions (*Taula 13*).

Taula 13. Inversions realitzades al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca el 2020.

ACTUACIÓ	INVERSIÓ
CONSERVACIÓ I MANTENIMENT DEL PARC NATURAL	123.770,83 €
PROMOCIÓ, DIFUSIÓ I TREBALLS TÈCNICS DEL PARC NATURAL	105.503,43 €
BRIGADES DE BIODIVERSITAT (FONS FEDER)	11.245,00 €
TOTAL INVERSIÓ	240.519,26 €

10. AVALUACIÓ DE LES PROPOSTES DE GESTIÓ 2019 I PROPOSTES PER AL 2020

Per tal de dur a terme una gestió planificada i consensuada es va elaborar el que considerem el marc estratègic de gestió al Parc Natural, que hem anomenat PLA DE GESTIÓ DEL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA. Aquest Pla de gestió haurà de ser acceptat i enriquit pels membres de la Junta Rectora, amb les aportacions dels participants.

En aquest apartat s'inclou l'avaluació de les actuacions desenvolupades i previstes per al 2020, així com les propostes per al 2021; tot això per a la seva discussió, modificació i posterior aprovació, si escau, per la Junta Rectora.

10.1. Avaluació de les propostes de gestió establides per a l'any 2020

10.1.1 Creació d'una zona lliure de vegetació en les proximitats del centre d'interpretació de Torre la Sal a fi d'afavorir la presència d'aus i apropar-les al visitant.

L'actuació s'ha realitzat adequadament per les brigades del Parc Natural i enguany ja han nidificat les camallongues.

10.1.2 Inaugurar l'observatori d'aus, construït per les brigades del Parc Natural en el terme municipal de Cabanes.

L'any 2020, pel tema de la COVID 19, no es va poder inaugurar, però l'hem inaugurat el maig del 2021.

10.1.3 Elaborar i executar el projecte de Jardí d'hàbitats a l'Espai Natura i dotar del material necessari per a la creació d'un laboratori.

Tenim encetat el projecte del Jardí d'hàbitats i el laboratori s'ha ubicat en una estança de l'Espai Natura i de moment disposa de les eines més bàsiques.

10.1.4 Projecte per al seguiment de la llúdria al Parc Natural.

10.1.5 Projecte de col·laboració amb el CIDE (Centre D'Investigacions sobre Desertificació), pel seguiment de la biodiversitat enfront del canvi climàtic.

10.1.6 Projecte per una nova gestió dels residus al Parc Natural, amb campanyes de conscienciació i instal·lació de cartells informatius per als visitants.

10.1.7 Coordinació amb els ajuntaments per a dur les campanyes de conscienciació ambiental (temes: corriol camanegre, gossos i gats, residus, mosquits, algues a la platja, etc.) i d'assessorament per a la sol·licitud d'ajudes destinades a l'aplicació de mesures de millora i manteniment de les infraestructures hidràuliques de les zones humides valencianes.

10.1.8 Continuar amb la col·laboració dels Agents Mediambientals per al control dels gossos i gats al Parc Natural.

Els agents han redactat les denúncies i des de la Direcció Territorial de Castelló ens comuniquen que s'han tramitat vàries denúncies amb la imposició de multes de 600€ per accedir amb gos al Parc Natural.

10.1.9 Sol·licitar a la Demarcació Provincial de Costes el condicionament de la desembocadura en la Gola del Trenc i la reparació de la tanca d'accés al Parc Natural per Torrenostra. Així mateix demanarem la seua col·laboració per a la instal·lació de tanques i senyalització en la zona de nidificació del Corriol camanegre a Torre la Sal.

S'ha fet la sol·licitud però per part de Costes no han fet cap actuació de les esmentades, únicament han autoritzat a l'ajuntament de Torreblanca, amb l'informe favorable del Parc Natural, el condicionament de la desembocadura en la Gola del Trenc.

10.2. Propostes de gestió per a l'any 2021

10.2.1 Programes per a la conservació i la millora dels hàbitats del Parc Natural

- Projecte de creació de la microrreserva de flora per a la conservació de la espècie *Odontites kaliformis*.
- Continuació del projecte de cens d'aus i anellament de l'arpella de marjal (*Circus aeruginosus*).
- Continuació del projecte per a l'adequació del hàbitat i conservació del corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*).
- Continuació del projecte d'estudi i conservació de la tortuga d'estany (*Emys orbicularis*).
- Continuació del projecte de creació i manteniment de lluent.
- Continuació del projecte de control de la qualitat de l'aigua i del nivell hídic
- Projecte per al seguiment i conservació de la llúdria (*Lutra lutra*) al Parc Natural.
- Projecte de col·laboració amb el CIDE (Centre D'Investigacions sobre Desertificació), pel seguiment de la biodiversitat enfront del canvi climàtic.

10.2.2 Programes per a la millora de l'ús públic

- Continuació del projecte de manteniment d'infraestructures i equipaments, manteniment d'itineraris, revisió dels observatoris i renovació de senyals a càrrec de la Brigada del Parc Natural.

- Elaboració i execució del projecte de Jardí d'hàbitats a l'Espai Natura i dotar del material necessari per a la creació d'un laboratori.
- Elaboració del projecte per una nova gestió dels residus al Parc Natural, amb campanyes de conscienciació i instal·lació de cartells informatius per als visitants.
- Coordinació amb els ajuntaments per a dur les campanyes de conscienciació ambiental (temes: corriol camanegre, gossos i gats, residus, mosquits, algues a la platja, etc.) i d'assessorament per a la sol·licitud d'ajudes destinades a l'aplicació de mesures de millora i manteniment de les infraestructures hidràuliques de les zones humides valencianes.
- Continuació del projecte de col·laboració dels Agents Mediambientals per al control dels gossos i gats al Parc Natural.
- Continuació del projecte de regeneració d'àrees degradades del Parc Natural.

10.2.2 Programes per a la millora de la integració socioeconòmica

- Continuació del projecte de comunicació, divulgació, interpretació del patrimoni i educació ambiental.
- Continuació del projecte de col·laboració i coordinació amb els ajuntaments i oficines de turisme dels municipis del Parc Natural.
- Continuació del projecte de regulació de les activitats que acull el Parc Natural: control de l'extracció de turba, ramaderia extensiva i agricultura ecològica.

ANNEXOS

ANNEX I

Memòria de les Brigades de Biodiversitat 2020

Memoria de Actividades de las Brigadas de Conservación de la Biodiversidad en el Parque Natural Prat de Cabanès-Torreblanca. Año 2020

INFORME SOBRE LAS ACTUACIONES REALIZADAS POR LAS BRIGADAS DE CONSERVACIÓN DE BIODIVERSIDAD EN EL PARQUE NATURAL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA (ENERO-DICIEMBRE 2020)

1.- INTRODUCCIÓN

Antecedentes

La figura de protección de especies silvestres denominada *microrreserva vegetal* fue creada mediante Decreto 218/1994, de 17 de octubre del Gobierno Valenciano. Las Microrreservas de Flora forman la *Red de Microrreservas de la Comunidad Valenciana*, y se trata de zonas de pequeño tamaño (hasta 20 Ha) y elevado interés botánico, destinada al seguimiento y conservación a largo plazo de las especies vegetales o tipo de vegetación endémica, rara o amenazada de la Comunidad Valenciana. Las microrreservas constituyen una red de parcelas, aportadas por la Generalitat Valenciana, o voluntariamente por sus propietarios, con un objetivo principal: contener una o más poblaciones de flora endémica, rara o amenazada. Dos programas diferentes han cofinanciado la creación, gestión y mantenimiento de la red de microrreservas en la Comunidad Valenciana (proyectos LIFE94 NAT/E/000766 y LIFE99 NAT/E/006417) que actualmente cuenta con 312 microrreservas oficialmente declaradas. La provincia de Castellón alberga 84 microrreservas declaradas.

2.- TIPOLOGÍA DE LAS ACTIVIDADES

Los trabajos principales que realizan habitualmente las brigadas de mantenimiento de microrreservas en la provincia de Castellón se pueden resumir en:

- Señalización de microrreservas, reposición y sustitución de piquetas.
- Censos de especies de interés en las microrreservas.
- Apertura de sendas ecoeducativas y colocación de carteles.
- Colocación y mantenimiento de vallados blandos en microrreservas.
- Desbroces y podas selectivos.
- Mantenimiento de sendas de acceso a las microrreservas.
- Eliminación de basuras en microrreservas y entorno.
- Eliminación de especies alóctonas invasoras (flora y fauna).
- Recolección de semillas de especies raras, endémicas y amenazadas (REA) especificadas en los Planes de Gestión.
- Refuerzos poblacionales con planta REA en microrreservas.
- Riegos de mantenimiento estivales.
- Traslocación de ejemplares de flora REA.
- Mantenimiento de la rocalla de planta REA en La Bartola
- Mantenimiento del vivero en S Juan de Penyagolosa. Producción de planta para introducir en microrreservas.
- Colaboración con otras brigadas en diferentes trabajos.
- Colaboración con diferentes trabajos de investigación, realizados por equipos diversos, que se llevan a cabo en las microrreservas.

Los trabajos relacionados con la producción de planta se realizan en el Centro de Investigación y Experimentación Forestal (CIEF), en Quart de Poblet. La producción de planta acuática se lleva a cabo en la Piscifactoría de El Palmar.

El vivero de San Joan de Penyagolosa (Vistabella) se utiliza tanto para acopiar planta que se va a introducir en campo como para endurecer los ejemplares producidos en las instalaciones del CIEF.

3.- PERSONAL

Los trabajos de conservación de flora y fauna se realizan, actualmente, por dos equipos de cuatro personas:

Dos brigadas formadas por cuatro personas (un capataz y tres peones especializados) y dos asistencias técnicas de conservación de flora adscritas a los Servicios Territoriales de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica y contratadas por el ente instrumental Vaersa.

4.- LISTADO DE MICRORRESERVAS DECLARADAS EN P.N. Prat de Cabanes-Torreblanca

MICRORRESERVA	SUPF. (Ha)	Término municipal
Platja del Quarter Vell	5,57	Cabanes
Torre de la Sal	2,19	Cabanes

5.- ACTUACIONES REALIZADAS DESDE 01/ENERO/20 HASTA 31/DICIEMBRE/20

Debido a las restrictivas medidas adoptadas para hacer frente al Covid-19, las brigadas estuvieron confinadas dos semanas en marzo y con movilidad reducida a 40 km desde la base de salida durante varias semanas. Por este motivo, algunos de los trabajos planificados tuvieron que modificarse o suspenderse.

Las actividades realizadas en el Parque Natural Prat de Cabanes-Torreblanca pueden resumirse en:

5.1.- Eliminación de basuras

En enero de 2020 el temporal *Gloria* afectó severamente el litoral del Prat de Cabanes-Torreblanca causando notables modificaciones en el perfil litoral por aporte de material sólido, modificación del cordón de cantos rodados, arrastre de arena, etc. Las microrreservas han resultado afectadas en mayor o menor medida.

La brigada ha estado realizando las tareas habituales de mantenimiento en las microrreservas retirando el exceso de basura depositado, tanto tras el temporal como a lo largo del año, como se especifica en la tabla adjunta:

MICRORRESERVAS	VOLUMEN DE BASURA
Platja del Quarter Vell	0,6 m ³
Torre de la Sal	0,5 m ³

5.2.- Señalización de microrreservas

Tras el paso del temporal, algunas de las piquetas colocadas en 2019 quedaron muy deterioradas o desaparecidas y se procedió a su reposición como se indica en la siguiente tabla:

MICRORRESERVA	PIQUETAS Y CARTELES
Platja del Quarter Vell	1 piqueta. Colocar pegatina con el nombre en el cartel
Torre de la Sal	1 piqueta. Colocar pegatina con el nombre en el cartel

5.3.- Trabajos específicos

Durante el año 2020, la brigada de Red Natura 2000 ha continuado con el mantenimiento del desbroce de parcelas con el objetivo de realizar un manejo del hábitat favorable para la instalación de parejas de chorlito patinegro (*Charadrius alexandrinus*), según consta en la siguiente tabla:

Zona	Especie dominante	Superficie desbrozada
Torrenostra (Torreblanca)	<i>Phragmites australis, Juncus sp</i>	1.150 m ²
	Colocar 32 estacas y 195 m de sogas	
	Retirada de 0,4 m ³ de residuos sólidos	
Platja Quarter Vell (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus, Juncus sp.</i>	4.890 m ²
Antiguo campo de tiro (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus, Juncus sp.</i>	830 m ²

La brigada ha hecho labores de desbroce de 280 m² de *Phragmites australis* en la parcela donde crece la especie *Odontites kaliformis*, especie catalogada como En Peligro de Extinción en el Catálogo Valenciano de Especies de Flora Amenazada, para facilitar el acceso a las zonas donde crece con el objetivo de realizar el censo anual.

5.4.- Resumen Inversiones

A continuación, se relaciona la inversión realizada en el Parque Natural Prat de Cabanes-Torreblanca. En la tabla se especifica la zona donde se han estado realizando trabajos, el término municipal donde se ubican los mismos y el coste aproximado de éstos durante los meses de enero a diciembre del año 2020.

Término Municipal	Sitio	Inversiones realizadas (€)
Cabanes	mrf Platja del Quarter Vell	1.730
Cabanes	mrf Torre de la Sal	1.730
Cabanes	Desbroces parcela <i>O kaliformis</i>	865
Cabanes y Torreblanca, manejo hábitat <i>Ch alexandrinus</i>	Desbroces <i>P australis, Juncus sp.</i>	6.920
Total inversiones		11.245 €

El cálculo está realizado multiplicando los días que la brigada ha estado trabajando en la zona por el coste de la brigada por día, sin incluir el material (carteles, señales, planta, etc).

Castellón, 22 de enero de 2020

Asistencia Técnica de Conservación de Flora

Fdo.: Patricia Pérez Rovira

ANNEX II

Cens d'aus aquàtiques hivernants

CENS D'AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
COMUNITAT VALENCIANA

Parc Natural Prat de Cabanes-Torreblanca

2000 - 2020

Seguint les directrius de la Conselleria, els censos d'aus aquàtiques hivernants, es realitzen una vegada a l'any i en les dates acordades a fi de no coincidir en observacions en altres espais censats i així poder alterar els resultats.

RESULTATS

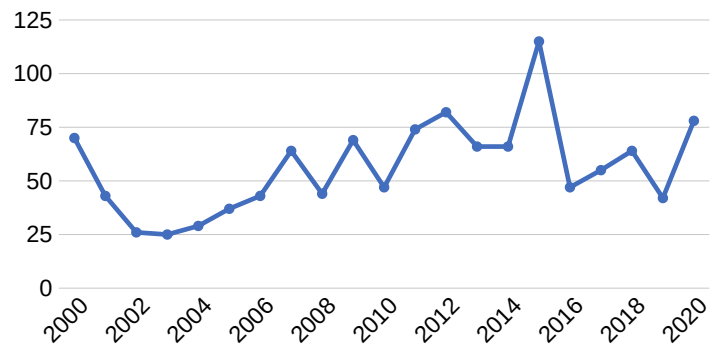
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

Parc Natural del Prat de Cabanes – Torreblanca Censo de aves acuáticas invernantes enero 2020

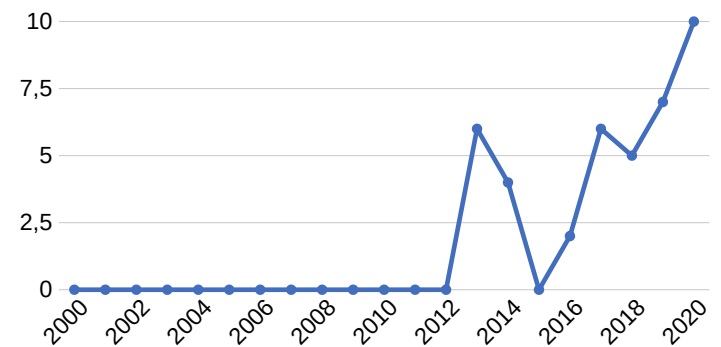
Especie	Fecha	Nº de ex.	Comentario
<i>Tachybaptus ruficollis</i> zampullin comú – cabussonet	De 10/01/20 a 19/01/20	78	En canales y lagunas
<i>Podiceps nigricollis</i> zampullin cuellinegro – cabussó collnegre		1	lagunas turberas
<i>Podiceps cristatus</i> somormujo lavanco – cabrellot		10	En lagunas turberas y mar
<i>Phalacrocorax carbo</i> cormorán grande – corva marina grossa		86	En dormidero al anochecer
<i>Bubulcus ibis</i> garcilla bueyera – esplugabous		83	En dormidero al anochecer
<i>Egretta garzetta</i> garceta comú – garseta blanca		4	En zona húmeda
<i>Egretta alba</i> garceta grande – agró blanc		4	En zona húmeda
<i>Ardea cinerea</i> garza real – agró blau		12	En zona húmeda
<i>Anas strepera</i> ánade friso - asele		2	En lagunas
<i>Anas platyrhynchos</i> ánade azulón – coll-vert		142	En mar cercano a la costa
<i>Netta rufina</i> pato colorado – sivert		40	En lagunas turberas
<i>Aythya ferina</i> – porrón comú - boix		1	En lagunas turberas
<i>Circus aeruginosus</i> aguilucho lagunero – arpellot de marjal		19	En toda la zona húmeda
<i>Rallus aquaticus</i> rascón – rascó		18	La población total debe ser mayor que la detectada
<i>Gallinula chloropus</i> polla de agua – polla d'aigua		69	La población total debe ser mayor que la detectada
<i>Porphyrio porphyrio</i> calamón comú – gall de canyar		43	En zona húmeda
<i>Fulica atra</i> focha comú – fotja		481	En lagunas turberas
<i>Charadrius alexandrinus</i> chorlito patinegro – corriol camanegre		2	En restinga costera
<i>Vanellus vanellus</i> avefría – merita		1	En zona húmeda
<i>Lymnocyptes minimus</i> agachadiza chica - bequet		1	En zona húmeda
<i>Gallinago gallinago</i> agachadiza comú - bequeruda	59	En zona húmeda	
<i>Tringa ochropus</i> andarrios grande - xerlovita	2	En zona húmeda	
<i>Larus ridibundus</i> gaviota reidora – gavina vulgar	1	En lagunas turberas	
<i>Larus audouinii</i> gaviota de Audouin – gavina corsa	2	En costa	
<i>Larus michahellis</i> gaviota patiamarilla – gavinot argentat mediterrani	24	En lagunas turberas	
<i>Sterna sandvicensis</i> charran patinegro – xatrac bec-llarg	2	En costa	
<i>Alcedo atthis</i> martin pescador – blavet	7	En canales y lagunas	

Equipo de censo: Jesús Tena Caballer, Débora Fandos Fernández, Jonás Cesar Agulló Brotons, Isabel de la Torre Martínez (Monitores Parque Natural) y Gregorio Ros Montolío (Agente Medioambiental)

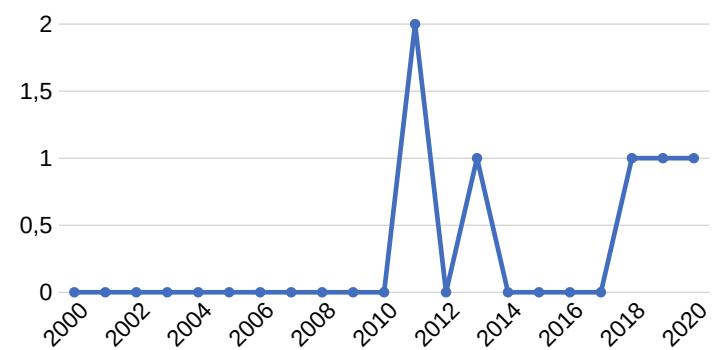
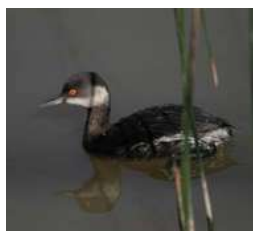
Tachybaptus ruficollis
Cabussonet
Zampullín chico

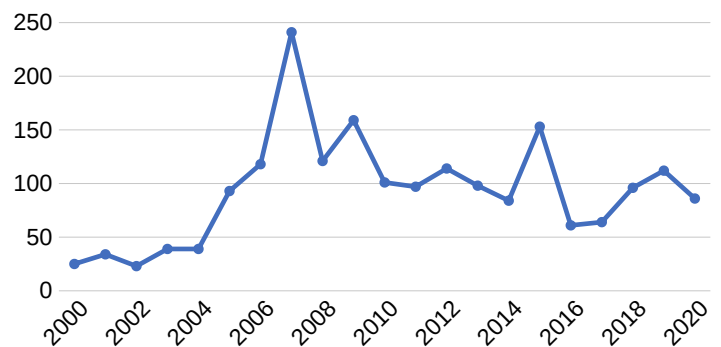
Podiceps cristatus
Cabrellot
Somormujo lavanco

Podiceps nigricollis
Cabusso coll-negre
Zampullín cuellinegro

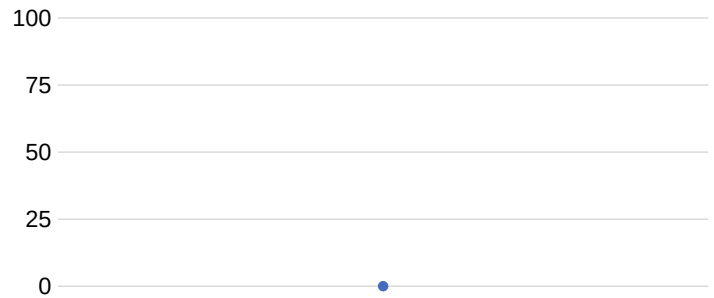

Phalacrocorax carbo
Corba marina grossa
Cormorán grande

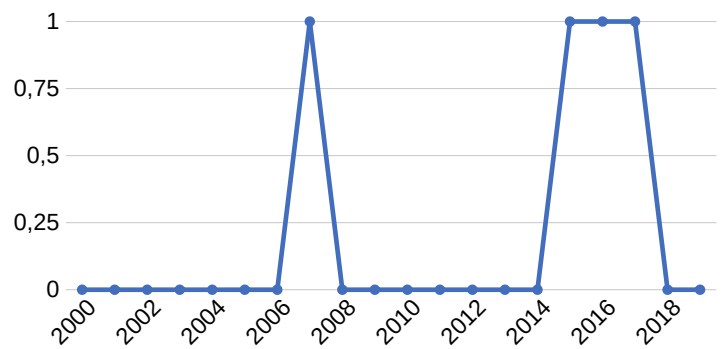
Botaurus stellaris

Bitor
Avetoro

Ixiobrychus minutus

Gomet
Avetorillo

Ncticorax ncticorax

Martinet
Martinete

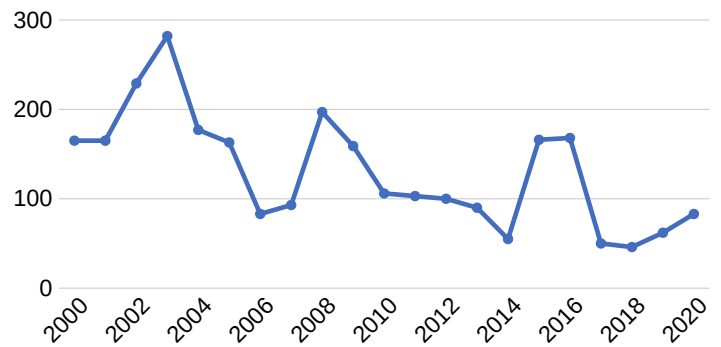

Ardeola ralloides

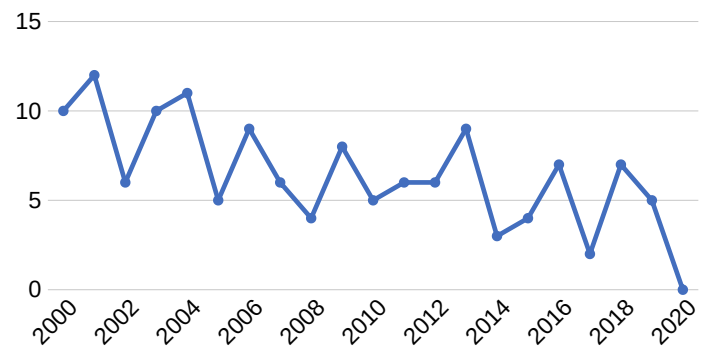
Oroval
Garcilla cangrejera

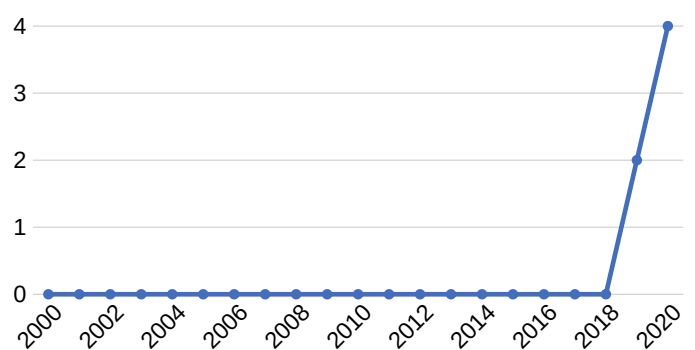
Bubulcus ibis
Esplugabous
Garcilla bueyera

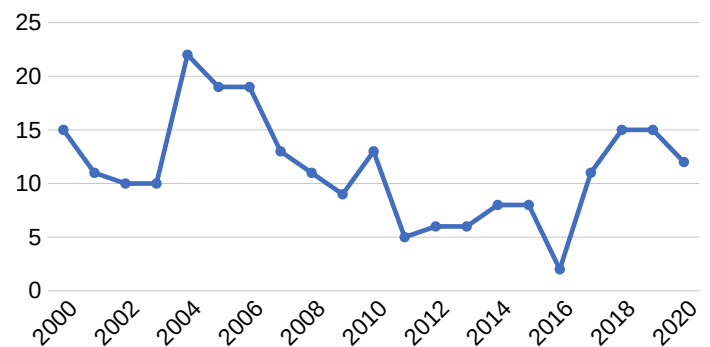
Egretta garzetta
Garseta blanca
Garceta común

Casmerodius albus
Agró blanc
Garceta grande

Ardea cinerea
Agró blau
Garza real

Plegadis fascinellus

Picaport
Morito

Tadorna tadorna

Ànec blanc
Tarro blanco

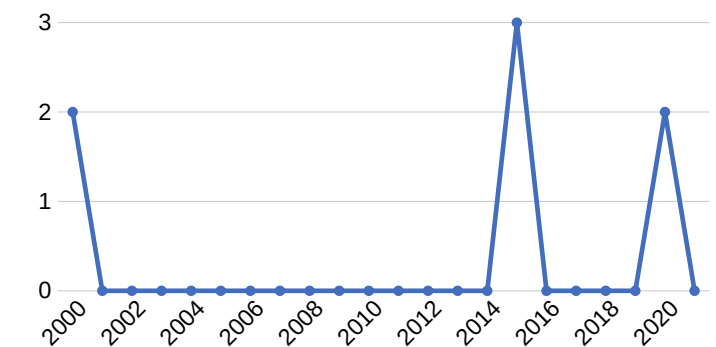
Anas penelope

Piuló
Silbón europeo

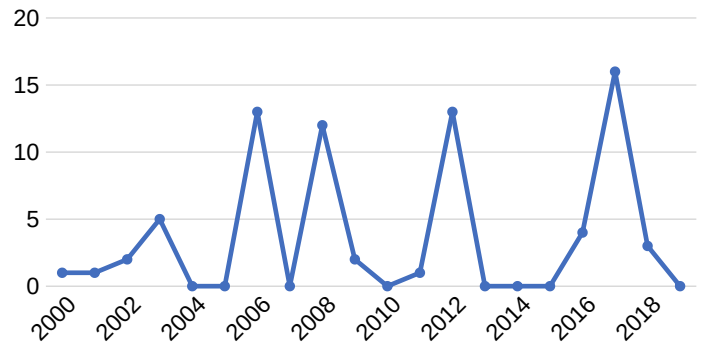

Anas strepera

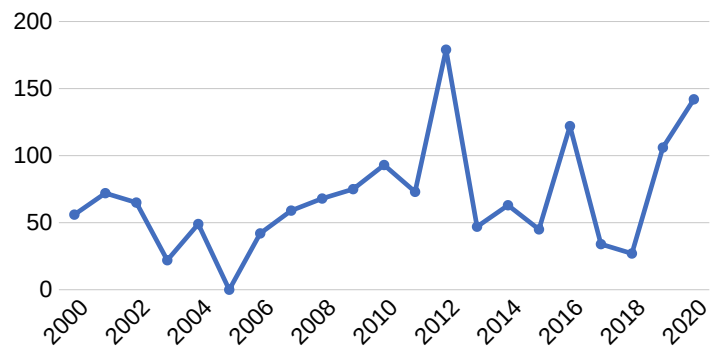
Ascle
Ánade friso

Anas crecca
Sarset
Cerceta común

Anas platyrhynchos
Collverd
Ánade real

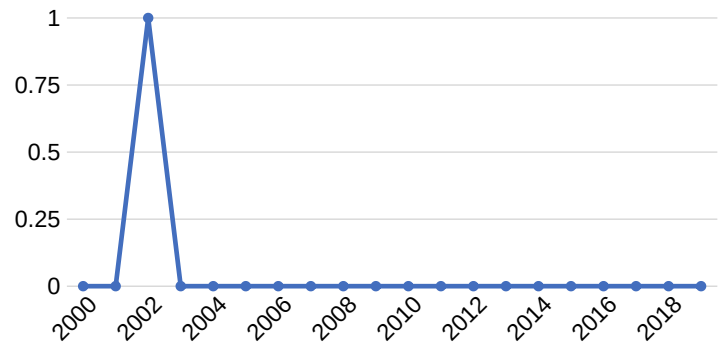
Anas acuta
Cua de jonc
Ánade rabudo

Anas querquedula
Roncadell
Cerceta carretona

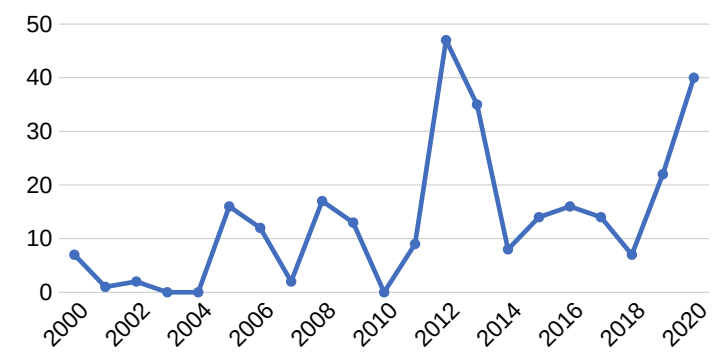
Anas clypeata
Cullerot
Cuchara común

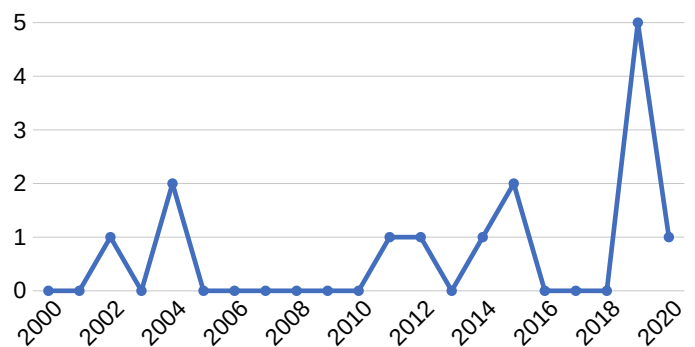
Marmaronetta angustirostris
Rosseta
Cerceta pardilla

Netta rufina
Sivert
Pato colorado

Aythya ferina
Boix
Porrón común

Aythya nyroca

Roget
Porrón pardo

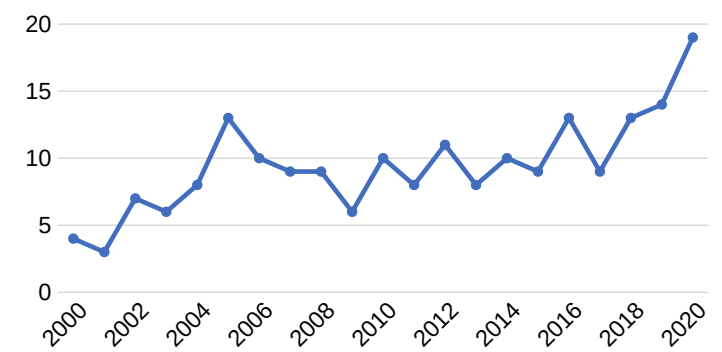
Aythya fuligula

Morell capellut
Porrón moñudo

Circus aeruginosus

Arpallot de marjal
Aguilucho lagunero

Buteo buteo

Aligot comú
Ratonero comú

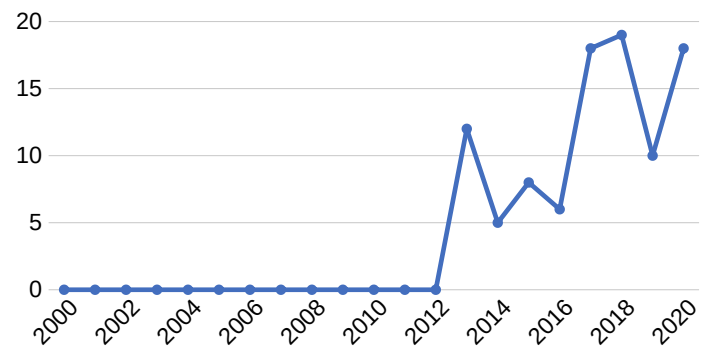
Falco tinnunculus

Xoriguer
Cernícalo vulgar

Rallus aquaticus

Rascló
Rascón europeo

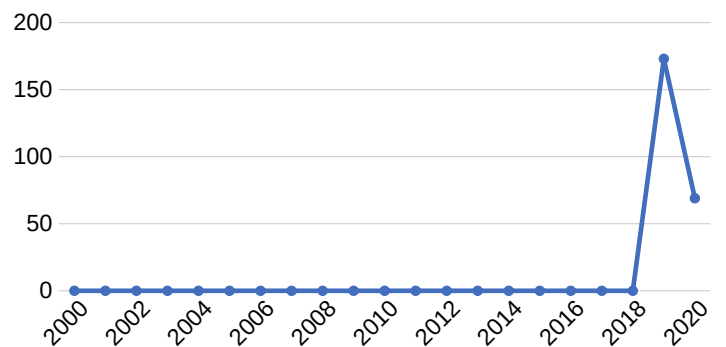
Porzana porzana

Picardona
Polluela pintoja

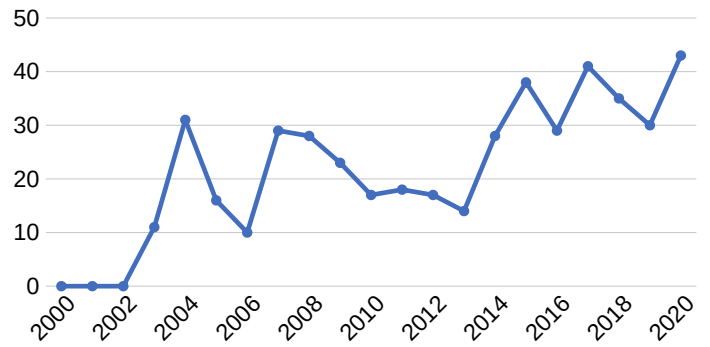
Gallinula chloropus

Polla d'aigua
Gallineta común

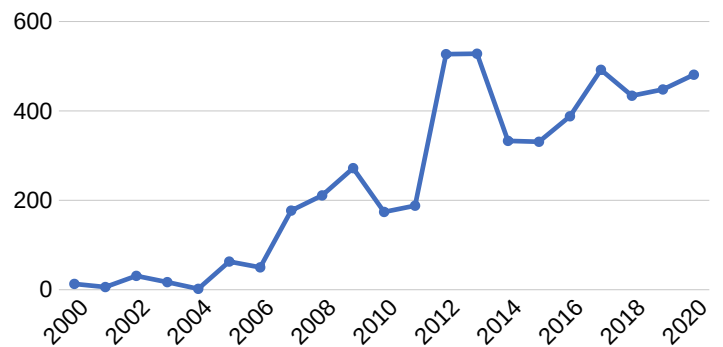
Porphyrio porphyrio

Gall de canyar
Calamón común

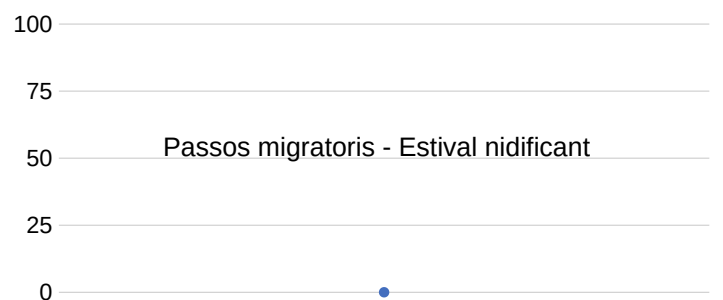
Fulica atra

Fotja
Focha

Charadrius dubius

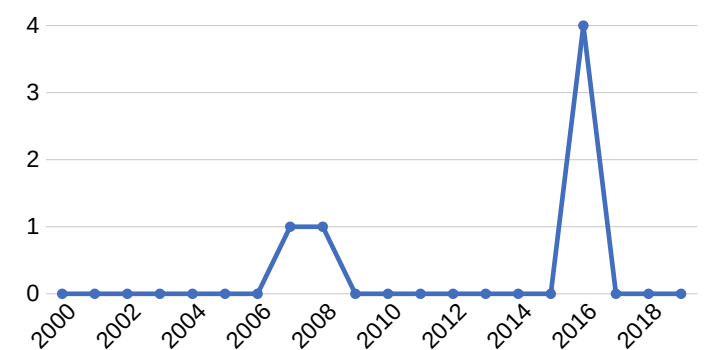
Corriolet
Chorlitejo chico

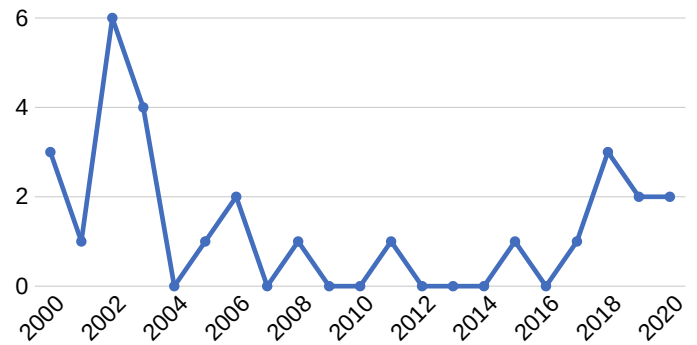
Passos migratoris - Estival nidificant

Charadrius hiaticula

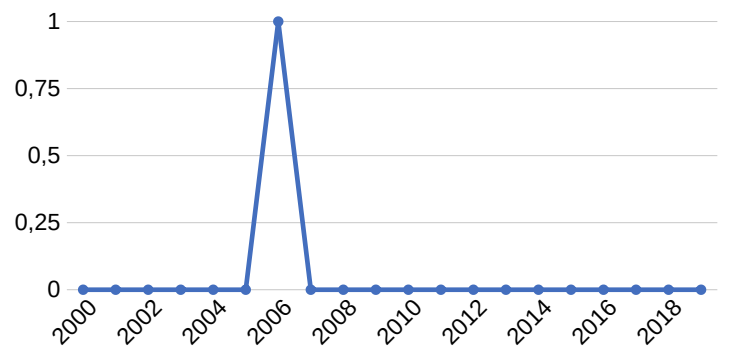
Corriol gros
Chorlitejo grande

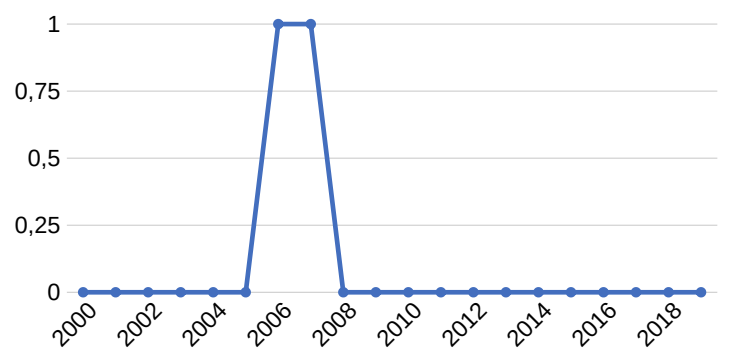
Charadrius alexandrinus
Corriol camanegre
Chorlitojeo patinegro

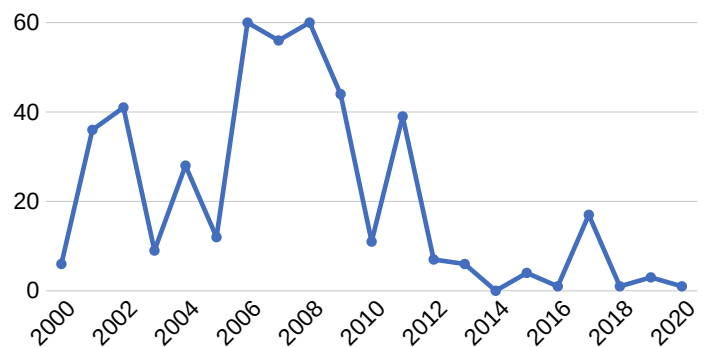
Pluvialis apricaria
Fusell
Chorlito dorado

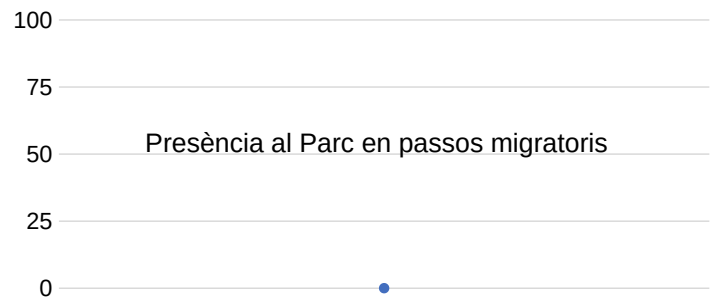
Pluvialis squatarola
Fusell de mar
Chorlito gris

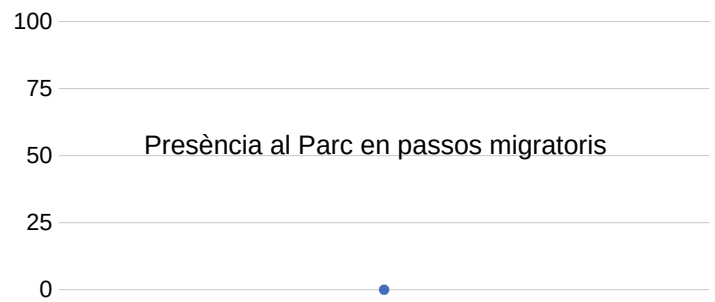
Vanellus vanellus
Merita
Avefría europea

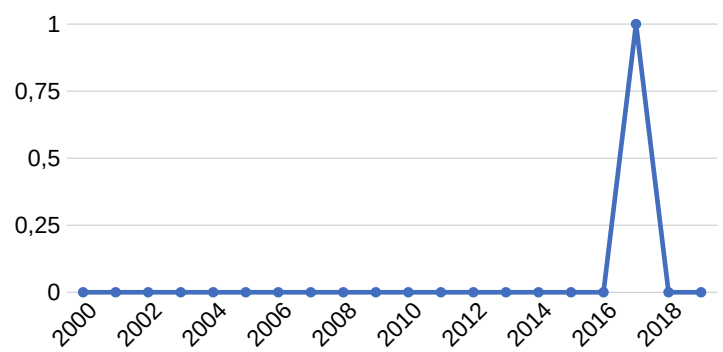
Caladris alba
Territ tres-dits
Correlimos tridáctilo

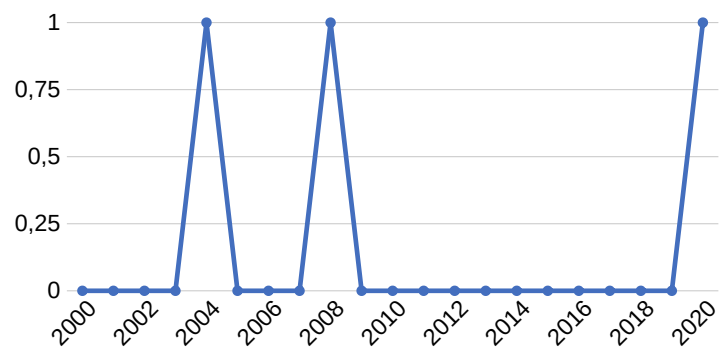
Caladris minuta
Territ menut
Correlimos menudo

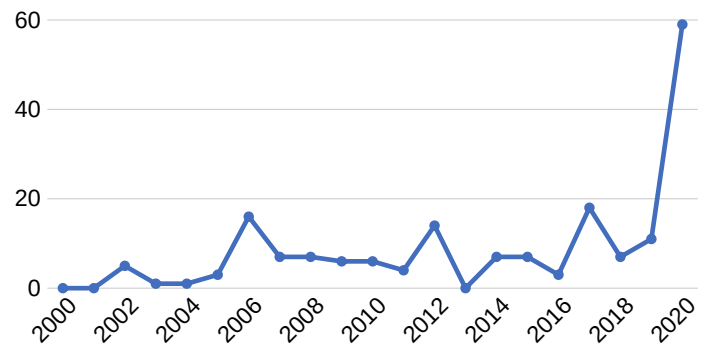
Caladris alpina
Territ variant
Correlimos común

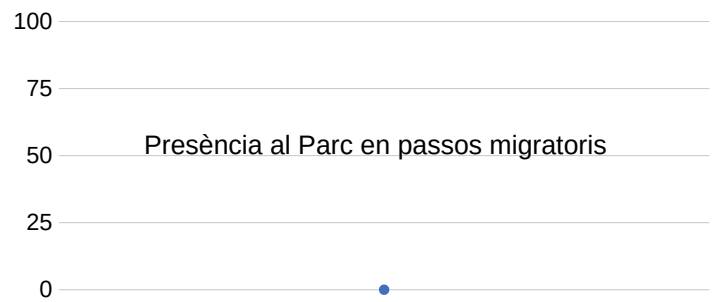
Lymnocryptes minutus
Bequet
Agachadiza chica

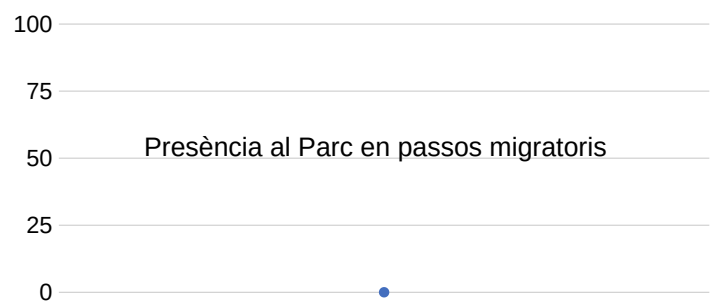
Gallinago gallinago
Bequeruda
Agachadiza común

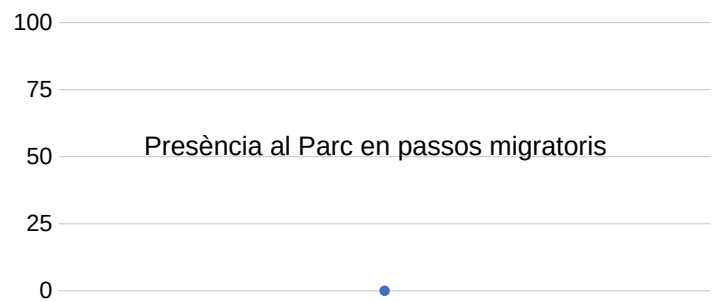
Limosa limosa
Tètol cuanegre
Aguja colinegra

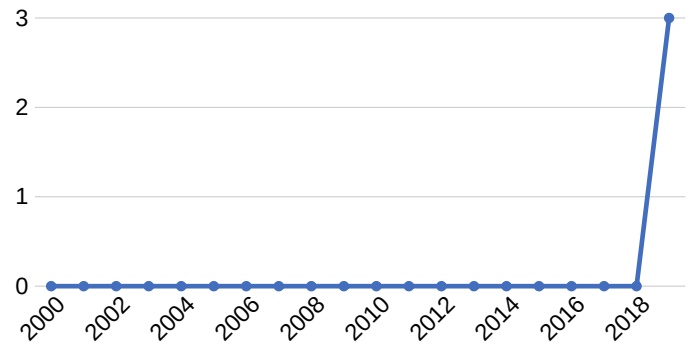
Numenius arquata
Siglot becut
Zarapito real

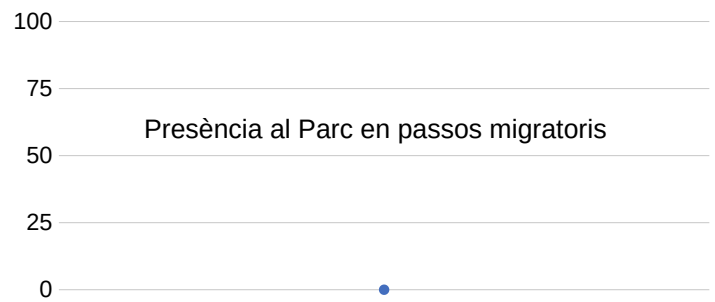
Numenius phaeopus
Siglot cantaire
Zarapito trinadodr

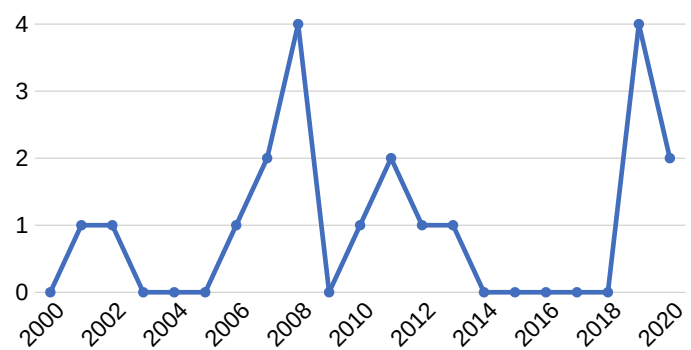
Tringa totanus
Tifort
Archibebe común

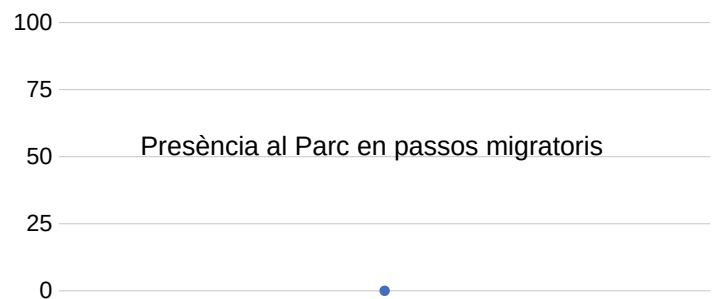
Tringa nebularia
Picarot
Archibebe claro

Tringa ochropus
Xerlovita
Andarríos grande

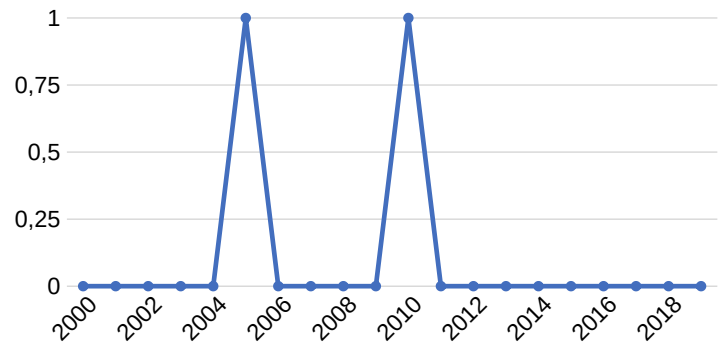

Tringa glareola
Xerlovita camallonga
Anadarríos bastardo

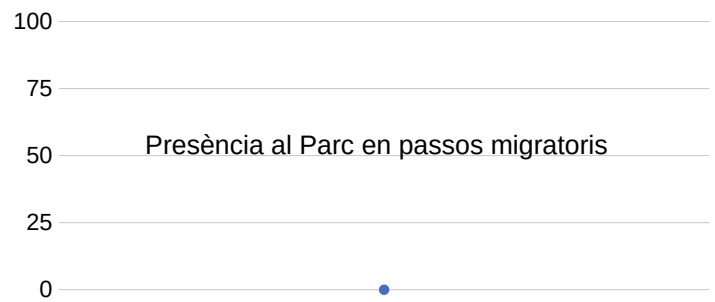
Actitis hypoleucos

Siseta de pit blanc
Andarríos chico

Arenaria interpres

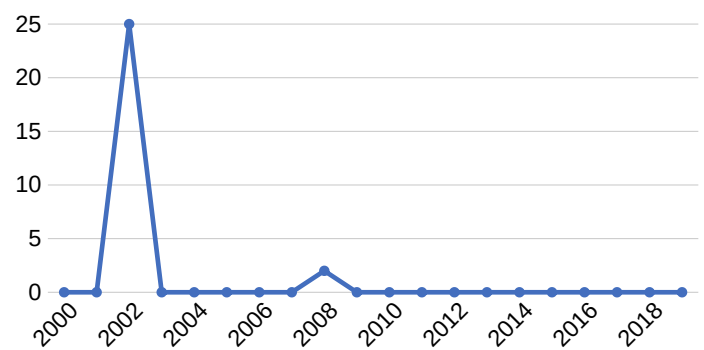
Remena-rocs
Vuelvepiedras

Ichthyaetus

melanocephalus

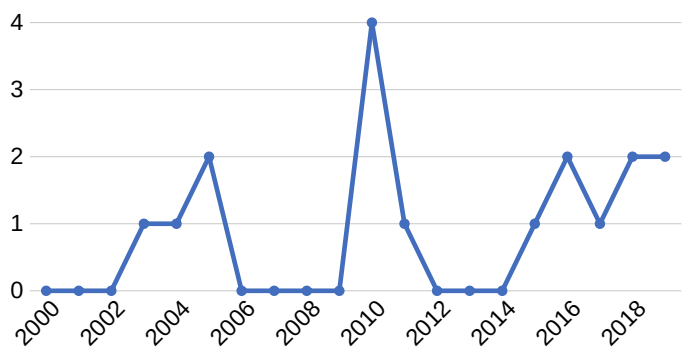
Gavina capnegra
Gaviota cabecinegra

Croicocephalus

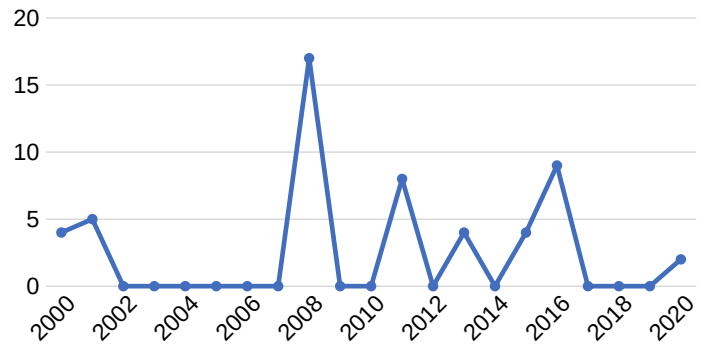
ridibundus

Gavina vulgar
Gaviota reidora

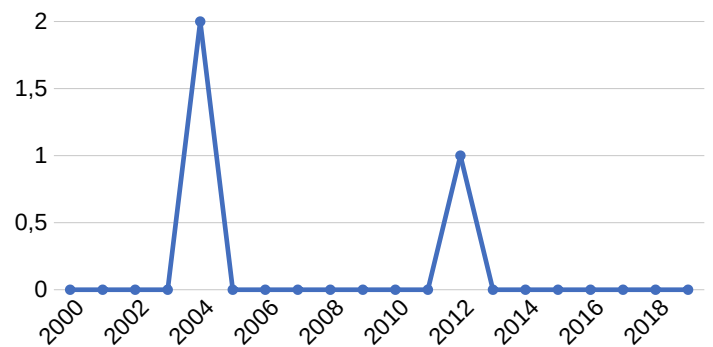
Ichthyaetus audouinii

Gavina corsa
Gaviota de audouin

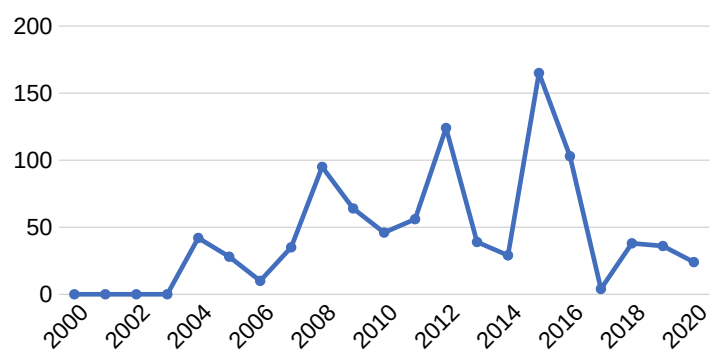
Larus fuscus

Gavinot fosc
Gaviota sombría

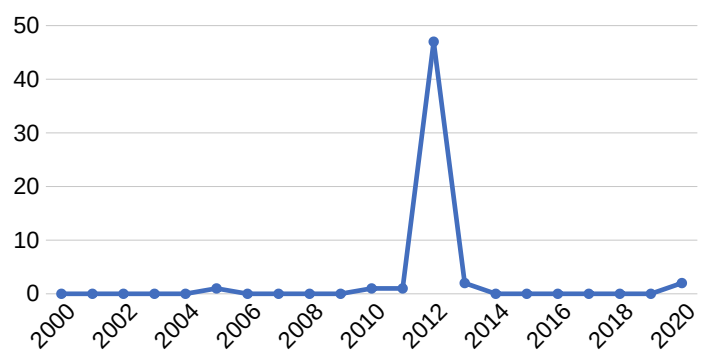
Larus michahellis

Gavinot argentat
Gaviota patiamarilla

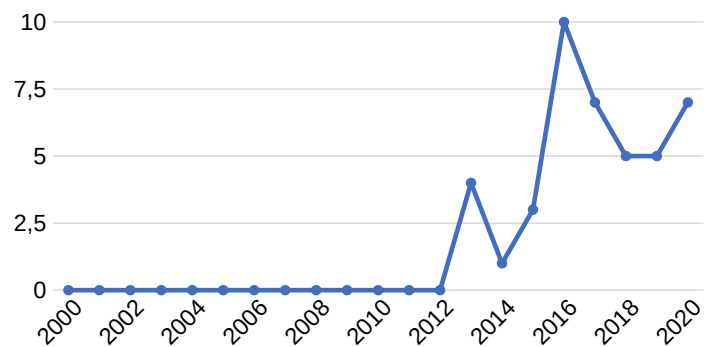

Sterna sandvicensis

Xatrac bec-llarg
Charrán patinegro

Alcedo atthis
Blauet
Martín pescador

CENS D'AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS

Edita:

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Equip Tècnic del Parc Natural

Gregorio Ros Montolio
Isabel de la Torre Martínez
Jesús Tena Caballer
Deborah Fandos Fernández
Jonás Cesar Agulló Brotos

Diseny gràfic i maquetació:

Equip Tècnic del Parc Natural

Imatges:

Carlos Pache BDB
Luís Fidel Sarmiento BDB
Jesús Tena Caballer. Equip Tècnic del Parc Natural.
Isabel de la Torre Martínez. Equip Tècnic del Parc Natural.
Gregorio Ros Montolio

Centre d'Interpretació del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca

12595 - Ribera de Cabanes (Castelló)
Al costat de l'Institut d'Aqüicultura de Torre de la Sal

Telèfon: 964 319 777

e-mail: parque_cabanes@gva.es

<http://www.parquesnaturales.gva.es/ca/web/pn-prat-de-cabanes-torreblanca/>

ANNEX III
Cens d'aus aquàtiques nidificants

CENS D'AUS AQUÀTIQUES NIDIFICANTS
COMUNITAT VALENCIANA

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
del prat de
cabanes-
torreblanca

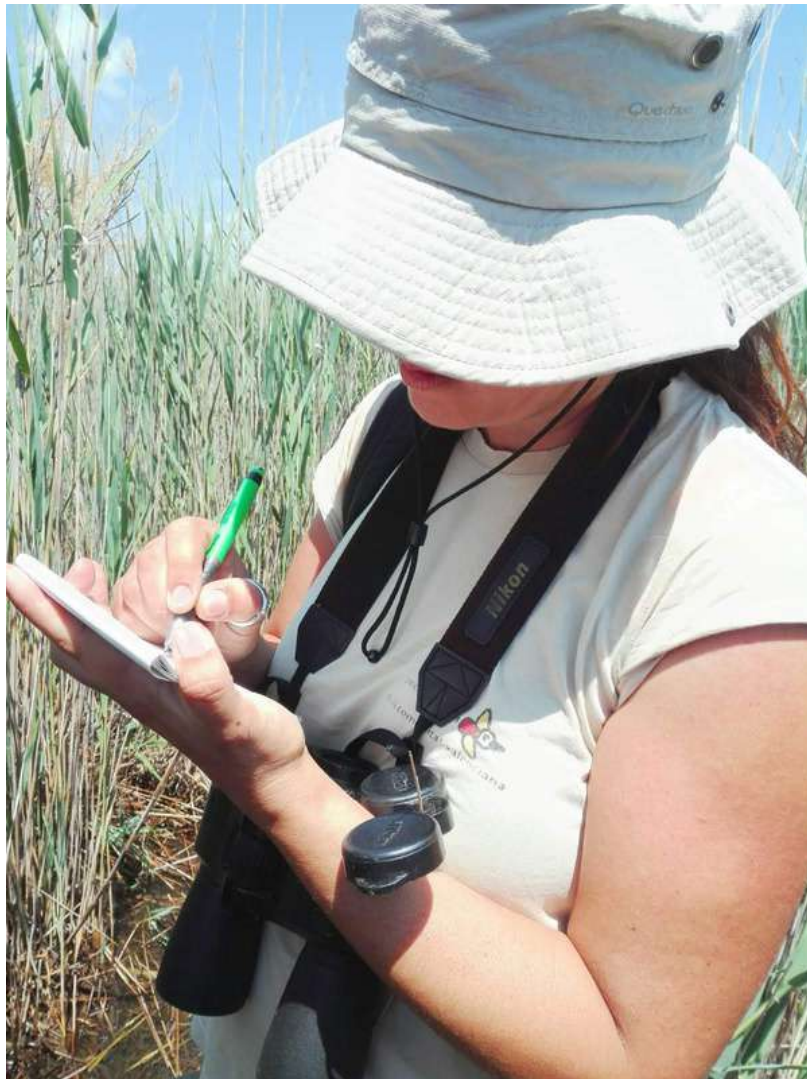

Parc Natural Prat de Cabanes-Torreblanca

2000 - 2020

De forma sistemàtica en coordinació amb el servei de Biodiversitat, i al marge dels censos mensuals que es realitzen des del Parc Natural, durant l'època de nidificació (que comprèn els mesos de març a agost) es realitza el seguiment d'avifauna aquàtica nidificant.

Parc Natural del Prat de Cabanes - Torreblanca
Censos Aves Acuáticas Nidificantes 2020

Especie		Estatus	Datos sobre las poblaciones nidificantes				
Nómbre científico	Nombre común		Nidos localizados	Grupos familiares	Comportamiento distracción	Territorios localizados	Parejas nidificantes
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Zampullín común Cabussonet	N		13		46	≥ 46
<i>Podiceps cristatus</i>	Somormujo lavanco Cabrellot	N		9		10	10
<i>Ixobrychus minutus</i>	Avetorillo común Gomet	N	1	1		13	≥ 13
<i>Ardea purpurea</i>	Garza imperial Agnó roig	N?					sd
<i>Anas strepera</i>	Anade triso Asele	N		1			1
<i>Anas platyrhynchos</i>	Anade arzilón Coll-vert	N		15			≥ 15
<i>Netta rufina</i>	Pato colorado Sivert	N		3			≥ 3
<i>Circus aeruginosus</i>	Agulucho lagunero occ. Arpellot de maial	N	8				;
<i>Circus pygargus</i>	Agulucho cenizo Apellot cendrís	N	1				1
<i>Rallus aquaticus</i>	Rascón europeo Rascó	N		1		46	> 46
<i>Gallinula chloropus</i>	Polla de agua Polla d'aigua	N		5			sd
<i>Porphyrio porphyrio</i>	Calamón común Gall de canyar	N		1		32	≥ 32
<i>Fulica atra</i>	Focha común Fotja	N		24			≥ 24
<i>Himantopus himantopus</i>	Cigüeñuela común Camallonga	N	11	6	3		16
<i>Glareola pratincola</i>	Canastera común Carregada	N	32	1-	18		≥ 46
<i>Cahardrius dubius</i>	Chorlitejo chico Cornolot	N	2	3	3		6
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Chorlitejo putinegro Cornol camanegre	N	1	5	5		11
<i>Larus michahellis</i>	Gaviota patiamarilla Gavinot argentat medit.	N		3			7
<i>Sterna albifrons</i>	Charnicito Mongeta	N	6	1			7

Símbolos y abreviaturas: N nidificante comprobado; N? nidificante probable, N??: nidificante posible; sd sin datos, información insuficiente; e cerca de, aproximadamente; ? dato dudoso; > mayor que, cifra mínima, probablemente algo alejada de la población total; ≥ igual o mayor que, cifra mínima pero probablemente cercana a la población total; intervalo (cifra menor segura, hasta cifra mayor probable).

Explicaciones: en la columna **nidos localizados** se contabilizan los nidos en los que se observan huevos o pollos. Se consideran **grupos familiares** a los formados por un adulto o una pareja de adultos seguidos de pollos. En el apartado **comportamiento distracción** registran los adultos o parejas realizando comportamientos que imitan lesiones o deficiencias para de este modo atraer a posibles depredadores y alejarlos de sus polluelos o huevos. En este apartado se incluyen también comportamientos agresivos hacia el observador, en defensa de la zona de nidificación. Como **territorios localizados** se han contabilizado el número de ejemplares (generalmente machos) realizando comportamientos territoriales como cantos o exhibiciones, con el fin de atraer pareja y excluir competidores de la zona de nidificación. El apartado sobre **parejas nidificantes** se ha de tener en cuenta que algunas especies como en el caso de las ardeas, en las que los machos no colaboran en la incubación y cuidado de los pollos, el número de parejas nidificantes hace referencia realmente a la cantidad de hembras reproductoras. En este apartado también hay que tener en cuenta la existencia de hembras que realizan más de una puesta lo largo de la temporada de reproducción.

Seguimiento: más de 60 visitas desde principios de abril hasta mediados de julio

Comentario: Las frecuentes y abundantes lluvias ocurridas durante la primavera han provocado bruscas subidas en los niveles de las aguas superficiales del Prat, lo que podría haber dificultado la nidificación de algunas de las especies de aves acuáticas.

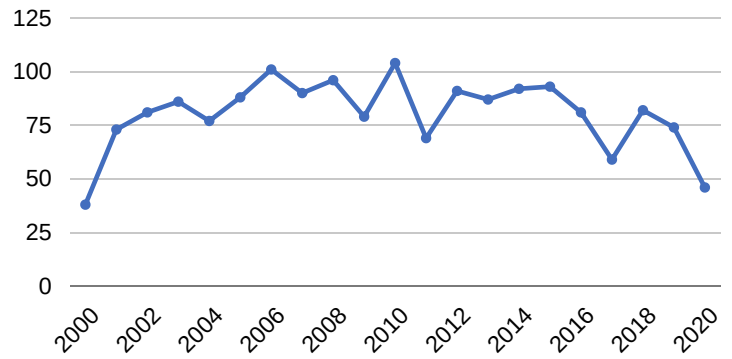
Censos realizados por Jesús Tena Caballer, Déborah Fandos Fernández, Jonás Cesar Agulló Brotons, Isabel de la Torre Martínez (Monitores Parque Natural) Isabel Bischofing Rosagaray y Gregorio Ros Montolió (Agente Medioambiental)

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES NIDIFICANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2020

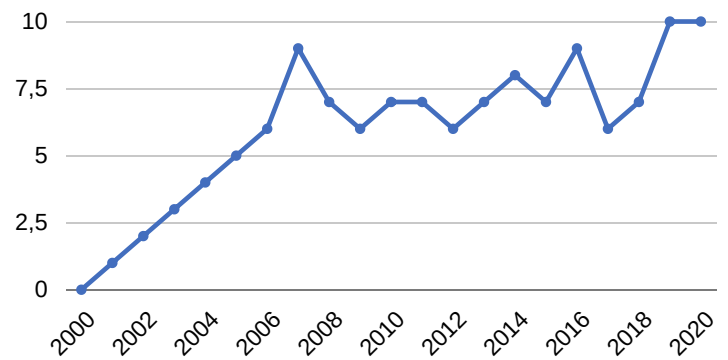
Tachybaptus ruficollis

Cabussonet
Zampullín chico

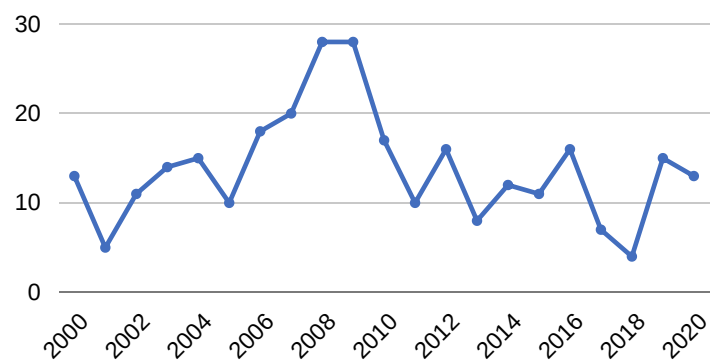
Podiceps cristatus

Cabrellot
Somormujo lavanco

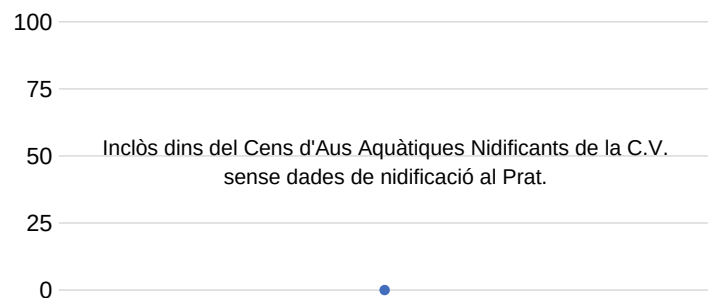
Pixobrychus minutus

Gomet
Avetorillo

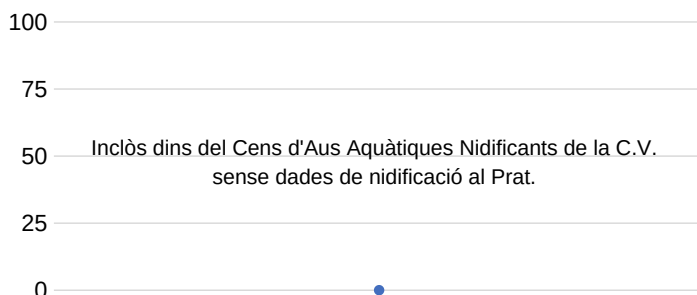

Nycticorax nycticorax

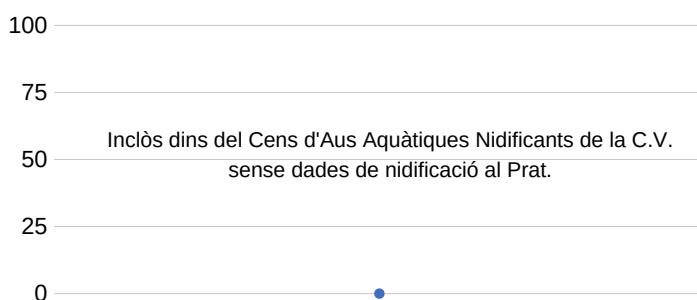
Martinet
Martinete

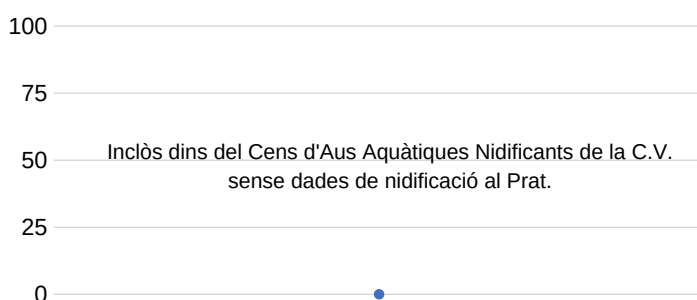
Ardeola ralloides
Oroval
Garcilla cangrejera

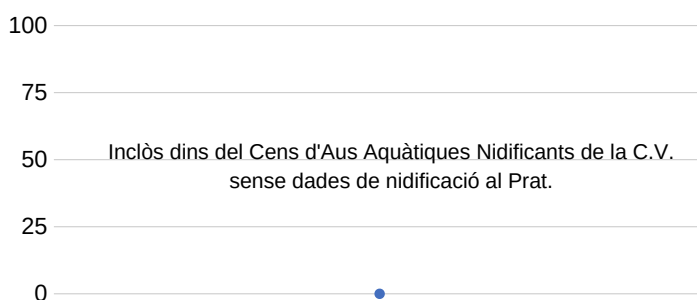
Bubulcus ibis
Esplugabous
Garcilla bueyera

Egretta garzetta
Garseta blanca
Garcilla común

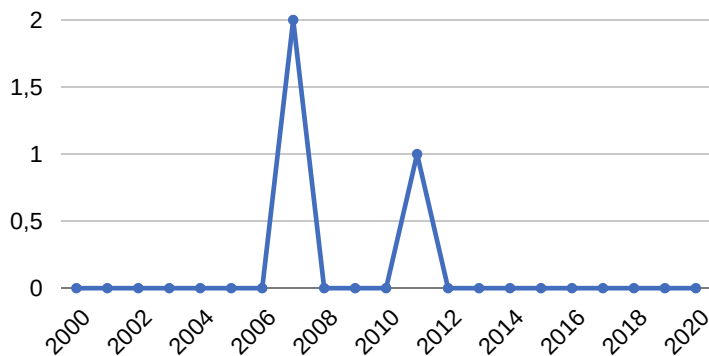

Ardea cinerea
Agró blau
Garza real

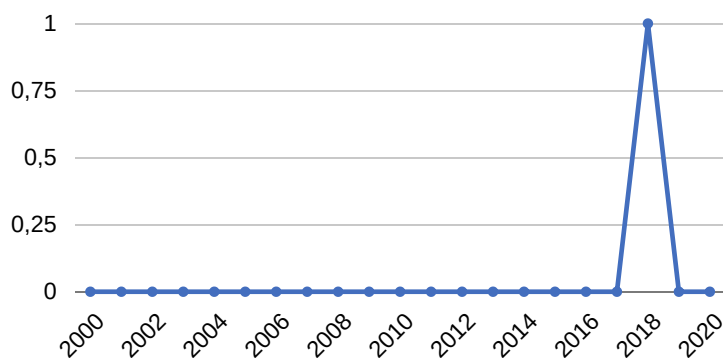
Ardea purpurea

Agró roig
Garza imperial

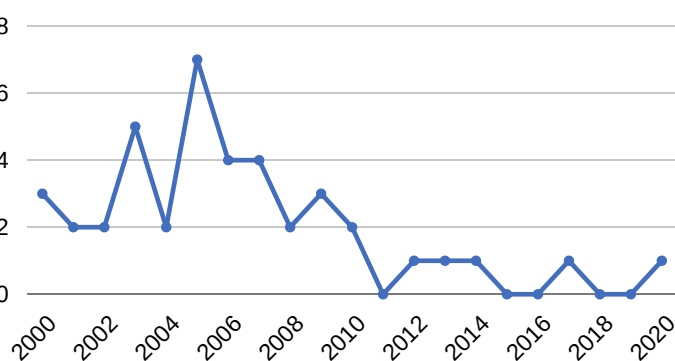
Tadorna tadorna

Ánec blanc
Tarro blanco

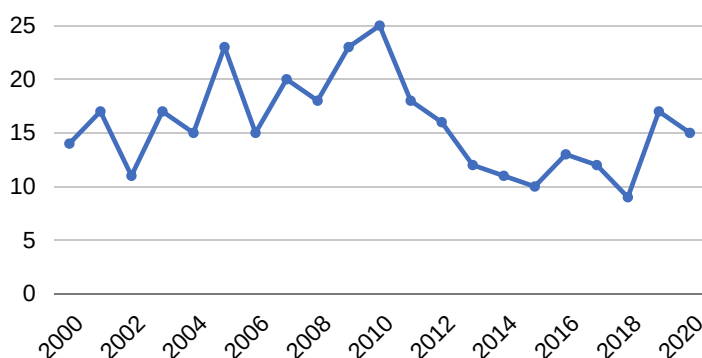
Anas strepera

Ascle
Ánade friso

Anas platyrhynchos

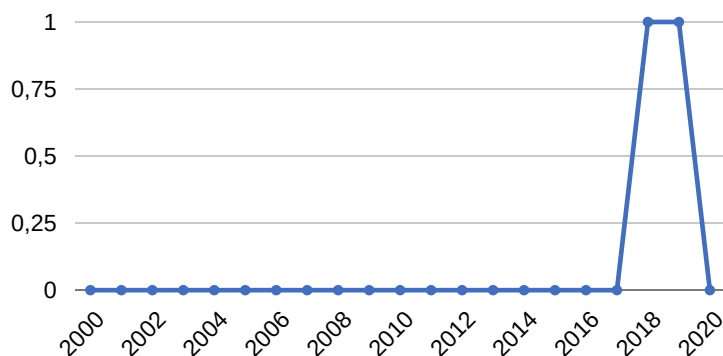
Collverd
Ànade real

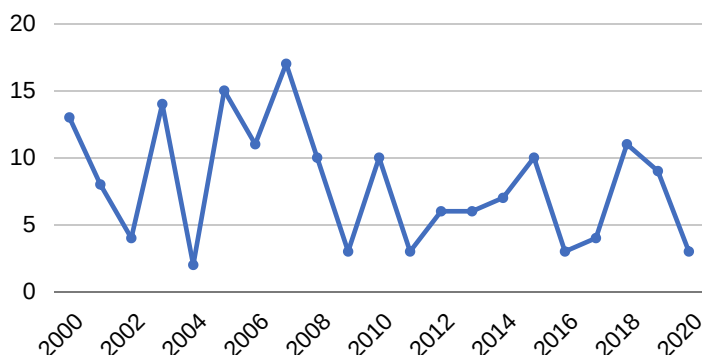
EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES INDICADORS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2020

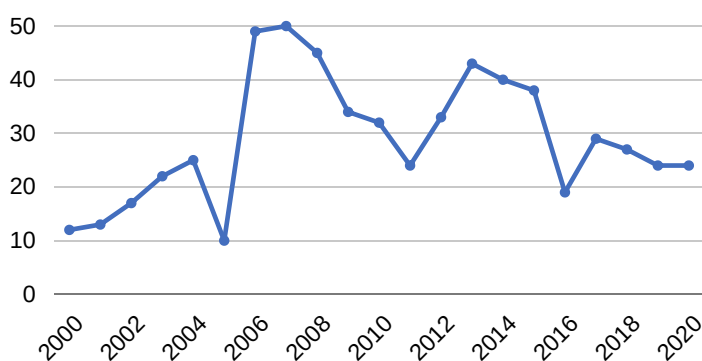
Aythya ferina
Boix
Porrón europeu

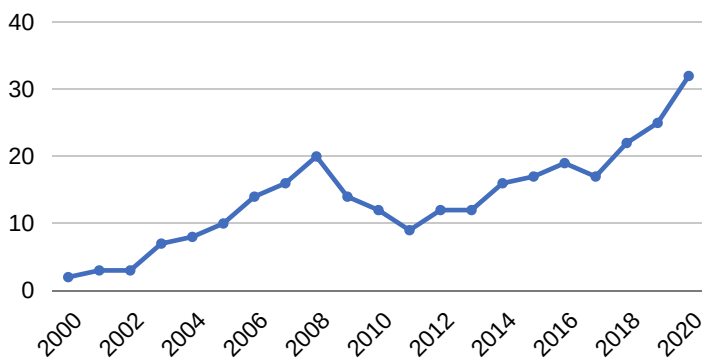
Netta rufina
Sivert
Pato colorado

Fulica atra
Fotja
Focha común

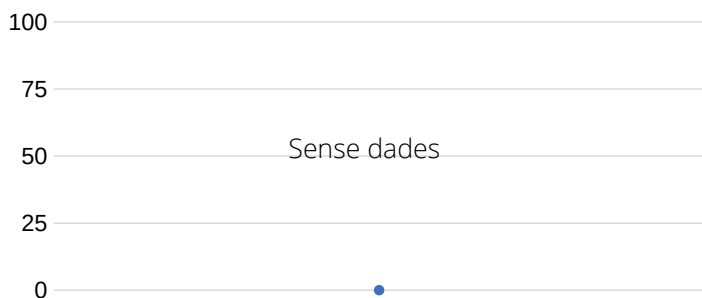

Porphyrio porphyrio
Gall de canyar
Calamón común

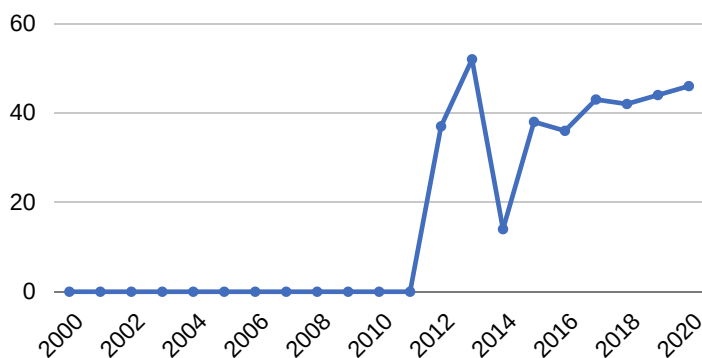
Gallinula chloropus

Polla d'aigua
Gallineta común

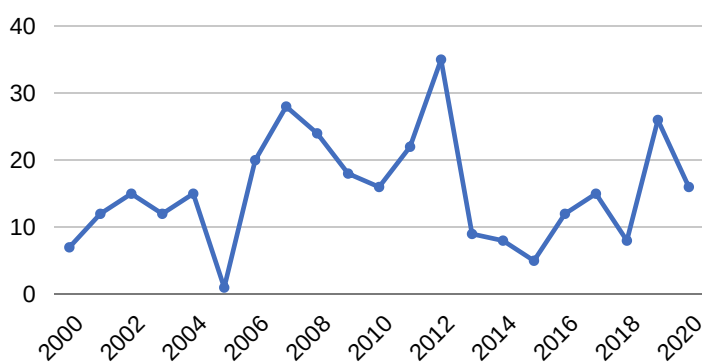
Rallus aquaticus

Rascló
Rascón europeo

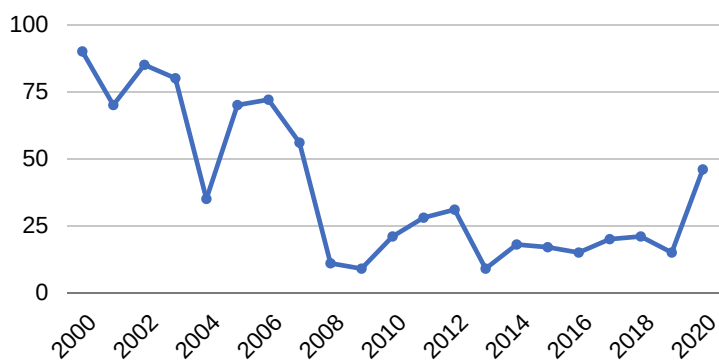
Himantopus himantopus

Camallonga
Cigüeñuela común

Glareola pratincola

Carregada
Canastera

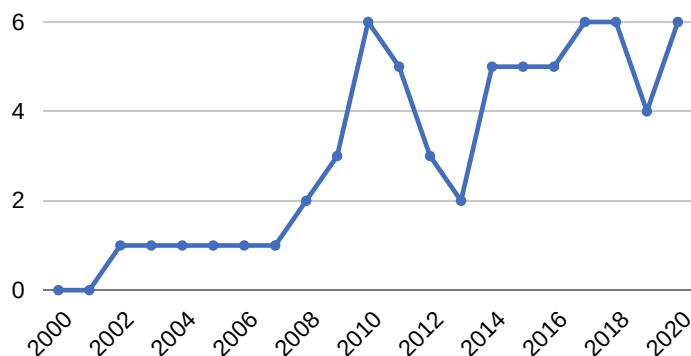

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES INDIFICANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2020

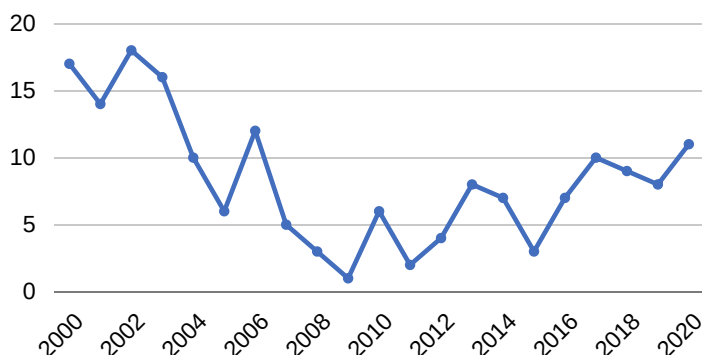
Charadrius dubius

Corriolet
Chorlitejo chico

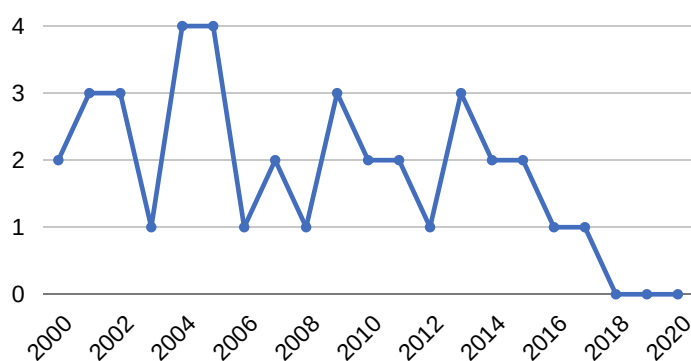
Charadrius alexandrinus

Corriol camanegre
Chorlitejo patinegro

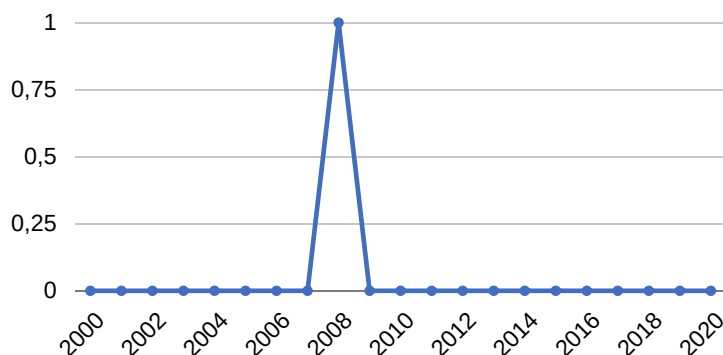
Vanellus vanellus

Merita
Avefría

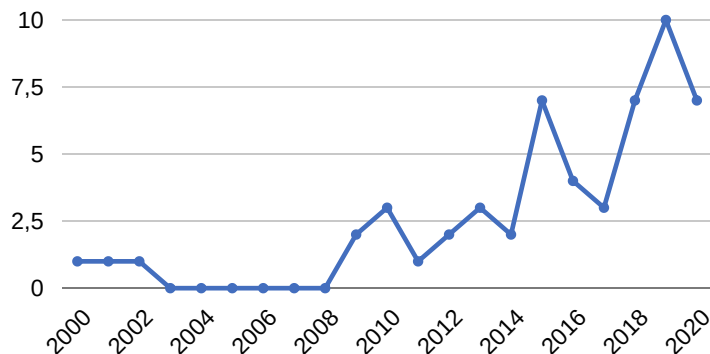
Larus audouinii

Gavina corsa
Gaviota de audouin

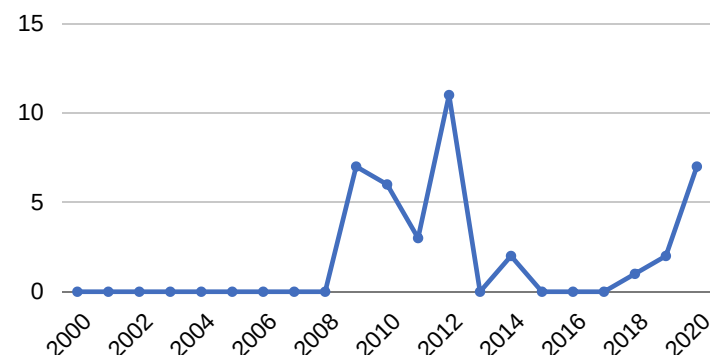
Larus michahellis

Gavinot argentat
Gaviota patiamarilla

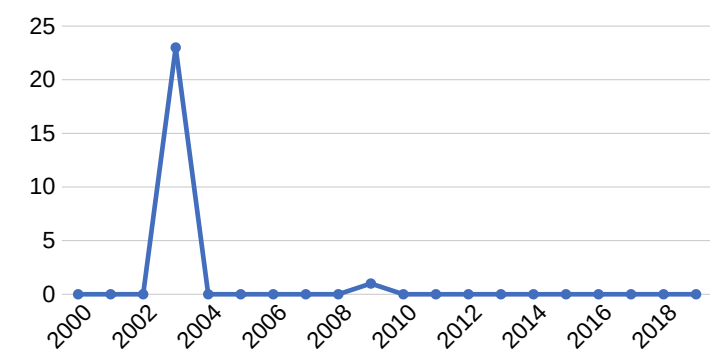
Sternula albifrons

Xatrac menut
Fumarel cariblanco

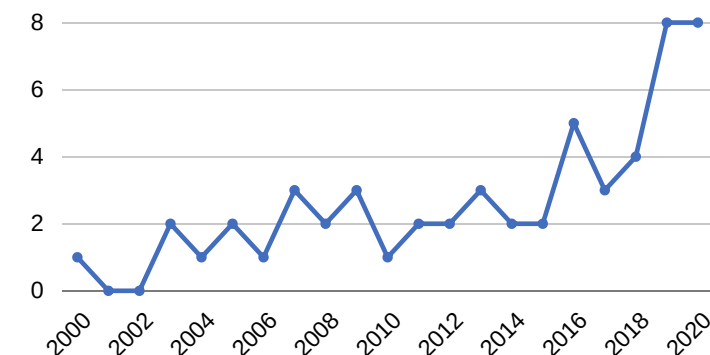
Chlydonias hybrida

Fumarell
Fumarel cariblanco

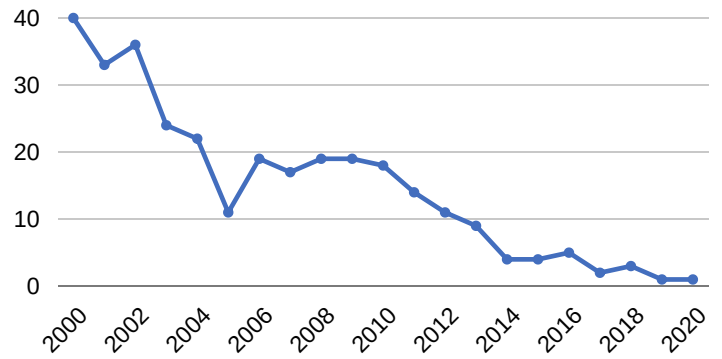

Circus aeruginosus

Arpello de marjal
Aguilucho lagunero occidental

Circus pygargus
Arpello de cendrós
Aguilucho cenizo

CENS D'AUS AQUÀTIQUES NIDIFICANTS COMUNITAT VALENCIANA PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

Edita:

Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

Equip de cens del Parc Natural:

Gregorio Ros Montolio
Isabel de la Torre Martínez
Jesús Tena Caballer
Deborah Fandos Fernández
Jonás Cesar Agulló Brotos
Isabel bischoping Rosagaray

Diseny gràfic i maquetació:

Equip Tècnic del Parc Natural

Imatges:

Carlos Pache BDB
Luís Fidel Sarmiento BDB
Jesús Tena Caballer. Equip Tècnic del Parc Natural.
Isabel de la Torre Martínez. Equip Tècnic del Parc Natural.
Gregorio Ros Montolio Agent mediambiental

Centre d'Interpretació del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca

12595 - Ribera de Cabanes (Castelló)
Al costat de l'Institut d'Agricultura de Torre de la Sal

Telèfon: 964 376 410

e-mail: parque_cabanesgva.es

<http://www.parquesnaturales.gva.es/ca/web/pn-prat-de-cabanes-torreblanca/>

ANNEX IV

Campanyes de comunicació i divulgació

Campanyes de comunicació i divulgació al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca durant 2020

- **GENER 2020**

- Activitats

- **Campanya: Dia de l'Arbre - Arrelant a la marjal**

- Data: 25/01/2020

- Lloc: Espai Natura (Torrenostra)

- Nombre de participants: Anul·lada

- **FEBRER 2020**

- Activitats

- **Campanya: Dia Mundial de les Zones Humides**

- Data: 16/02/2020

- Lloc: Espai Natura (Torrenostra)

- Nombre de participants: 12

- **MARÇ 2020**

- Activitats

- **Campanya: Dia de la Dona - Ciència i conservació a més**

- Data: 22/03/2020

- Lloc: Centre d'Interpretació de Torre la Sal

- Nombre de participants: Anul·lada

- **Campanya: Dia Mundial de l'Aigua - Aigua, un or líquid per a tots**

- Data: 29/03/2020

- Lloc: Espai Natura (Torrenostra)

- Nombre de participants: Anul·lada

- **JULIOL 2020**

- Activitats

- **Activitat lliure: Els secrets de les plantes**

- Data: 02/07/2020

- Lloc: Espai Natura (Torrenostra)

- Nombre de participants: Anul·lada

- **Activitat lliure: Mirant els estels**

- Data: 04/07/2020

- Lloc: Espai Natura (Torrenostra)

- Nombre de participants: 28

- **Activitat lliure: Qui ha passat per ací?**

Data: 16/07/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostra)
Nombre de participants: 21

→ **Activitat lliure: La natura a través del mòbil**

Data: 19/07/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostra)
Nombre de participants: 14

→ **Activitat lliure: Científics d'aigua dolça (1a edició)**

Data: 22/07/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostra)
Nombre de participants: 17

→ **Activitat lliure: Científics d'aigua dolça (2a edició)**

Data: 23/07/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostra)
Nombre de participants: 18 + 13 + 13 (tres sessions)

→ **Activitat lliure: Ratpenats: els cavallers de la nit**

Data: 28/07/2020
Lloc: Centre d'Interpretació de Torre la Sal
Nombre de participants: Anul·lada

● **AGOST 2020**

Activitats

→ **Activitat lliure: Analitzem les aigües del Prat**

Data: 02/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostra)
Nombre de participants: 13

→ **Activitat lliure: Ratpenats: cavallers de la nit (1a edició)**

Data: 04/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostra)
Nombre de participants: 22

→ **Activitat lliure: Ratpenats: cavallers de la nit (2a edició)**

Data: 06/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostra)
Nombre de participants: 22

→ **Activitat lliure: Els habitants emplomats del Prat**

Data: 07/08/2020
Lloc: Àrea Recreativa de Pont Roig (Cabanes)
Nombre de participants: 12

→ **Activitat lliure: Caçadors de perseides (1a edició)**

Data: 12/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostrera)
Nombre de participants: 23

→ **Activitat lliure: Caçadors de perseides (2a edició)**

Data: 13/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostrera)
Nombre de participants: 23

→ **Activitat lliure: Coneixent les nostres plantes (1a sessió)**

Data: 16/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostrera)
Nombre de participants: 20

→ **Activitat lliure: Coneixent les nostres plantes (2a sessió)**

Data: 16/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostrera)
Nombre de participants: 21

→ **Activitat lliure: Caçadors de perseides (3a edició)**

Data: 18/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostrera)
Nombre de participants: 19

→ **Activitat lliure: El fascinant món dels artròpodes**

Data: 27/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostrera)
Nombre de participants: 16 + 17 (dos sessions)

→ **Activitat lliure: Les nostres plantes a través del mòbil**

Data: 29/08/2020
Lloc: Centre d'Interpretació de Torre la Sal
Nombre de participants: 13

→ **Activitat lliure: Petjades i rastres**

Data: 30/08/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostrera)
Nombre de participants: 13 + 15 (dos sessions)

● **SETEMBRE 2020**

Activitats

→ **Activitat lliure: Les aus del Prat**

Data: 06/09/2020
Lloc: Espai Natura (Torrenostrera)
Nombre de participants: 21

→ **Activitat lliure: Els viatgers emplomats del Prat**

Data: 19/09/2020

Lloc: Centre d'Interpretació de Torre la Sal

Nombre de participants: 13

● **OCTUBRE 2020**

Activitats

→ **Campanya: Dia Mundial de les Aus Migratòries - Les aus connecten el nostre món**

Data: 11/10/2020

Lloc: Espai Natura (Torrenostra)

Nombre de participants: 21

● **NOVEMBRE 2020**

Activitats

→ **Activitat lliure: Fauna que deixa petjada**

Data: 14/11/2020

Lloc: Centre d'Interpretació de Torre la Sal

Nombre de participants: 10

● **DESEMBRE 2020**

Activitats

→ **Campanya: Dia Internacional de les Muntanyes - Patrimoni arqueològic: l'herència del Prat**

Data: 29/03/2020

Lloc: Centre d'Interpretació de Torre la Sal

Nombre de participants: Anul·lada